

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

НАКАЗ

31.12.2025

м. Київ

№ 1734

Про затвердження Методичних рекомендацій щодо відповідності освітніх програм спеціальностям, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, та деталізованим галузям Міжнародної стандартної класифікації освіти ISCED-F 2013 та описів предметних областей спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти

На виконання пункту 3 постанови Кабінету Міністрів України від 30 серпня 2024 року № 1021 «Про внесення змін до переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої та фахової передвищої освіти», підпункту 1 пункту 328 Операційної цілі 7 Плану пріоритетних дій Уряду на 2025 рік, затвердженого розпорядженням Кабінету Міністрів України від 10 вересня 2025 року № 1003-р, з урахуванням підпункту 1 пункту 35 Операційної цілі 2 Стратегічної цілі 3 Операційного плану заходів з реалізації у 2025-2028 роках Стратегії розвитку вищої освіти в Україні на 2022-2032 роки, затвердженого розпорядженням Кабінету Міністрів України від 3 грудня 2025 року № 1383-р,

НАКАЗУЮ:

1. Затвердити:

1) Методичні рекомендації щодо відповідності освітніх програм спеціальностям, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, та деталізованим галузям Міжнародної стандартної класифікації освіти ISCED-F 2013, що додаються;

2) описи предметних областей спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, що додаються.

2. Директорату вищої освіти та освіти дорослих (Шаров Олег) забезпечити розміщення цього наказу на офіційному вебсайті Міністерства освіти і науки України.

3. Контроль за виконанням цього наказу покласти на заступника Міністра Трофименка Миколу.

Міністр

Оксен ЛІСОВИЙ

ЗАТВЕРДЖЕНО
Наказ Міністерства освіти і
науки України
31.12.2025 № 1734

МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ
щодо відповідності освітніх програм спеціальностям, за якими здійснюється
підготовка здобувачів вищої освіти, та деталізованим галузям
Міжнародної стандартної класифікації освіти ISCED-F 2013

Методичні рекомендації щодо відповідності освітніх програм спеціальностям, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, та деталізованим галузям Міжнародної стандартної класифікації освіти ISCED-F 2013 розроблено представниками Міністерства освіти і науки України та сектору вищої освіти Науково-методичної ради МОН України.

ВСТУП

Ці Методичні рекомендації визначають підходи, принципи та алгоритм встановлення відповідності освітніх програм вищої освіти спеціальностям, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, згідно з Переліком галузей знань і спеціальностей, затвердженим постановою Кабінету Міністрів України від 29 квітня 2015 р. № 266 (в редакції постанови Кабінету Міністрів України від 30 серпня 2024 р. № 1021) (далі – Перелік), та деталізованим галузям Міжнародної стандартної класифікації освіти ISCED-F 2013 (UNESCO) (далі — ISCED-F 2013).

Рекомендації розроблено з метою:

забезпечення коректного «розташування» освітніх програм в межах національної класифікації галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти;

забезпечення коректного визначення домінуючого змісту освітніх програм, зокрема міждисциплінарних, та їхнього урахування для статистичних цілей

уніфікації підходів закладів вищої освіти до класифікації освітніх програм;

зменшення ризиків невідповідності освітніх програм спеціальностям за Переліком галузей знань і спеціальностей під час акредитації;

забезпечення коректного міжнародного співставлення освітніх програм, зокрема для визнання кваліфікацій та для академічної мобільності;

забезпечення узгодженості національної системи вищої освіти з міжнародними статистичними та аналітичними рамками (UNESCO, OECD, Eurostat).

ISCED-F 2013 застосовується для статистичного, аналітичного та інформаційного співставлення.

Методичні рекомендації мають скеровувати заклади освіти (наукові установи) щодо розроблення та/або оновлення освітніх програм у відповідності до спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, та до деталізованих галузей ISCED-F 2013 для забезпечення прозорості, зрозумілості та сприяння визнанню освітніх кваліфікацій у Європейському просторі вищої освіти.

Методичні рекомендації ґрунтуються на актуальних підходах до розвитку освітніх програм і сприятимуть удосконаленню експертизи розробників і гарантів освітніх програм, пропонуючи поради щодо врахування опису предметної області спеціальності як складової Стандарту вищої освіти при розробленні та/або оновленні освітньої програми.

Стандарти вищої освіти створюються для кожного рівня вищої освіти та для кожної спеціальності відповідно до Переліку, що розроблений на основі ISCED-F 2013.

Перелік розроблено з метою впорядкування освітніх програм, диференціації вимог до них, забезпечення порівнянності документів про вищу освіту, планування підготовки фахівців і збирання статистичних даних щодо вищої освіти. У Переліку встановлено відповідність між галузями знань, спеціальностями та деталізованими галузями ISCED-F 2013.

Відповідно до Закону України «Про вищу освіту»:

галузь знань – гармонізована з Міжнародною стандартною класифікацією освіти широка предметна область освіти і науки, що включає групу споріднених спеціальностей;

спеціальність – гармонізована з Міжнародною стандартною класифікацією освіти частина предметної області галузі освіти і науки;

спеціалізація – частина предметної області спеціальності, яка може визначатися закладом вищої освіти та передбачає одну або декілька профільних спеціалізованих освітніх програм;

предметна область – частина наявних знань людства, що виокремлюється за ознакою спорідненого змісту. Предметні області поділяються на широкі (галузі знань), деталізовані (спеціальності, предметні спеціальності, спеціалізації), міждисциплінарні (на перетині предметних областей кількох спеціальностей чи галузей знань).

Трансформація ролі освітньої програми в контексті гармонізації зі спеціальностями та класифікацією ISCED-F 2013

Сучасний етап розвитку вищої освіти вимагає переосмислення освітньої програми: із суто внутрішнього документа закладу освіти вона перетворюється на головний ідентифікатор змісту вищої освіти конкретного здобувача.

Історично в Україні зміст освіти визначався спеціальністю або напрямом підготовки, виключний перелік яких затверджувався нормативно-правовими актами. У межах тієї моделі заклад освіти спочатку проходив процедуру «легалізації» можливості провадження освітньої діяльності за певною спеціальністю (ліцензування), а вже далі запроваджував освітні програми під них. Такий підхід міг бути виправданим у часи, коли переліки спеціальностей корелювали з чітко визначеними професіями, в межах спеціальності існувала здебільшого одна освітня програма, а зміст освітніх програм затверджувався централізовано і мав бути практично однаковим для всіх.

Корінна зміна парадигми відбулася після прийняття Закону України «Про вищу освіту» (2014) із захищеним правом на автономію закладу вищої освіти, зокрема академічну, та впровадження у 2015 р. нового Переліку галузей знань і спеціальностей, який став першим кроком до гармонізації із ISCED-F 2013, що знаменував перехід до ширших спеціальностей, здатних охопити велике розмаїття освітніх програм.

Відповідно, змінився статус і потенціал освітніх програм, а саме.

Освітня програма не дорівнює спеціальності. По-перше, широкий характер спеціальності означає, що одна програма не охоплює ВСЮ спеціальність. По-друге, стандарт не встановлює ВСІ змістові вимоги до всіх освітніх програм спеціальності. По-третє, при підготовці фахівців різних професій зміст освітніх програм за однією спеціальністю МАЄ відрізнятися, тобто демонструвати певну специфіку в межах спеціальності, інакше програма із назвою, ідентичною назві спеціальності, є програмою, що не забезпечує підготовку відповідно до вимог ринку праці та очікувань здобувачів («про все і ні про що»).

Рамковий характер стандартів вищої освіти. Сучасні стандарти вищої освіти, починаючи з 2014 р., більше не диктують повного змісту освіти, а визначають лише мінімальні переліки обов'язкових компетентностей та результатів навчання. Наступне покоління стандартів для спеціальностей, що не передбачають доступ до професій, для яких запроваджено додаткове регулювання (далі – нерегульовані

спеціальності), починаючи з 2026 р. не міститиме результатів навчання). Це розширює академічну автономію закладів освіти та надає можливості будувати освітню програму із ширшим переліком компетентностей і результатів навчання відповідно до потреб ринку праці чи запитів роботодавців, наукових шкіл та очікувань здобувачів.

Зміна логіки ліцензування та акредитації. Зі зміною у 2019 р. концепту ліцензування освітньої діяльності у сфері вищої освіти (за винятком спеціальностей, що передбачають доступ до професій, для яких запроваджено додаткове регулювання (далі – регульовані спеціальності) у закладів освіти зникла необхідність попереднього визначення спеціальності як єдиного можливого вектору діяльності. Наявність ліцензії на рівень вищої освіти дозволяє закладам вищої освіти гнучко і швидко запроваджувати освітні програми в межах нерегульованих спеціальностей без потреби їх попереднього ліцензування. Це значно спростило процедуру академічного планування, відкрило шлях до впровадження освітніх програм, які змістовно не передбачені переліком спеціальностей, зокрема інноваційних або міждисциплінарних, але водночас посилило відповідальність самих закладів за зміст освіти. Перехід на акредитацію освітніх програм замість акредитації спеціальностей завершив створення законодавчих передумов для змін.

Таким чином, освітня програма набула суб'єктності, а її роль освітньої програми трансформувалася з механічного інструмента реалізації викладання і навчання за спеціальністю у стратегічний документ, що визначає ідентичність закладу, унікальність і переваги освітньої програми та фахову цінність випускника та забезпечує конкурентоспроможність закладу освіти. Сьогодні саме освітня програма стала первинною ланкою, у межах якої формується зміст освіти. Спеціальність і стандарт тепер виступають лише як загальна рамка («парасолька»), тоді як освітня програма наповнює їх конкретними сенсами, унікальним профілем та міжнародною впізнаваністю через коди ISCED-F 2013.

Відповідно, має змінитися послідовність від ідеї до імплементації освітньої програми, а саме.

Аналіз ринку праці/суспільства: Який фахівець потрібен? (наприклад, у сфері відновлювальної енергетики).

Дизайн програми: Які компетентності потрібні? Який корпус знань (фізика, екологія, інженерія, економіка)?

Визначення фокусу та основного предметного змісту: Це більше інженер (спеціальність «Енерговиробництво») чи еколог (спеціальність «Екологія»? Яким є об'єкт, теоретичний зміст освітньої програми тощо?

Кодування: Вибір спеціальності як «парасольки» для диплому про вищу освіту.

Рекомендації щодо співвіднесення освітніх програм із Переліком галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти

Співвіднесення освітньої програми зі спеціальністю, за якою здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, реалізується на основі змісту програми, а не на основі її назви. Предметний фокус програми повинен охоплювати опис предметної області спеціальності, але може не обмежуватись ним.

Предметна область спеціальності визначається стандартом вищої освіти. Узагальнені описи предметних областей спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, затверджені цим наказом, використовуються для цілей виокремлення кожної спеціальності в межах галузі, тобто диференціації спеціальностей.

Зміст освітньої програми, як правило, є детальнішим за опис предметної області спеціальності та може включати в себе елементи предметних областей інших спеціальностей. Однак, це не означає автоматично, що освітня програма стає міждисциплінарною.

Стандарти вищої освіти використовуються, передусім, для розроблення та вдосконалення освітніх програм закладами освіти (науковими установами). Опис предметної області, що входить до вимог Стандарту вищої освіти до освітньої програми, містить:

- інформацію про об'єкт (об'єкти) вивчення та/або діяльності;
- теоретичний зміст;
- методи, методики та технології, необхідні для практичного використання;
- інструменти та обладнання, які випускник повинен вміти використовувати у своїй професійній діяльності.

Стандарт визначає формулювання складників опису предметної області, що є релевантними та обов'язковими для всіх освітніх програм, що можуть створюватися в межах спеціальності.

Теоретичний зміст предметних областей різних спеціальностей не перетинається, а для різних рівнів вищої освіти в межах однієї спеціальності є ідентичним.

При розробленні та/або оновленні освітніх програм допускається можливість уточнювати опис предметної області, що відображає особливості конкретних освітніх програм (міждисциплінарних), предметних спеціальностей та спеціалізацій.

Для регульованих спеціальностей опис предметної області разом із загальними для спеціальності формулюваннями складників опису предметної області може містити додаткові формулювання для кожної із визначених Стандартом освітніх програм.

Об'єкт (об'єкти) вивчення та/або діяльності:

перелік узагальнених назв процесів, явищ, проблем тощо, які вивчаються, досліджуються та/або є основними об'єктами очікуваної професійної діяльності випускників (*не включаються методи, методики та технології, інструменти та обладнання*).

В освітній програмі цей перелік може бути доповнений та деталізований відповідно до спеціалізації чи предметної спеціальності або міждисциплінарності. При цьому необхідно враховувати виключення та включення, зазначені в описі предметної області Стандарту.

Теоретичний зміст предметної області (з урахуванням Міжнародної стандартної класифікації освіти):

теоретичні знання (основні поняття, теорії, концепції, принципи тощо), які створюють відповідну предметну область, невичерпний перелік прикладів вужчих предметних областей (спеціалізацій) в межах предметної області спеціальності.

Опис теоретичного змісту визначає межі спеціальності і надає можливість відокремити її від інших спеціальностей. Визначений Стандартом теоретичний зміст предметної області відповідає галузі знань, до якої належить спеціальність, та характеризує спеціальність у цілому.

Для освітніх програм, що не передбачають спеціалізацію (предметну спеціальність) теоретичний зміст предметної області має відповідати визначеному Стандартом.

Для освітніх програм, що передбачають спеціалізацію (предметну спеціальність), теоретичний зміст предметної області має формулюватися як логічно пов'язана частина теоретичного змісту предметної області спеціальності.

У разі розширення теоретичного змісту предметної області освітньої програми порівняно із формулюванням Стандарту відповідна освітня програма має вважатися *міждисциплінарною*.

Методи, методики та технології, необхідні для практичного використання та якими має володіти випускник для їх застосування у професійній діяльності:

перелік узагальнених назв найбільш важливих для спеціальності груп методів, методик і технологій.

В освітній програмі цей перелік може бути доповнений та деталізований відповідно до спеціалізації чи предметної спеціальності або міждисциплінарності. При цьому необхідно враховувати виключення та включення, зазначені в описі предметної області Стандарту.

Інструменти та обладнання, які випускник повинен вміти та бути здатний застосовувати і використовувати у своїй професійній діяльності:

перелік обладнання, пристроїв, приладів, програмного забезпечення тощо.

В освітній програмі цей перелік може бути доповнений та деталізований відповідно до спеціалізації чи предметної спеціальності або міждисциплінарності. При цьому необхідно враховувати виключення та включення, зазначені в описі предметної області Стандарту.

Рекомендації щодо кодування міждисциплінарних програм за Переліком галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти

Міждисциплінарні освітні програми позначаються окремими кодами: XX88 – код міждисциплінарної освітньої програми з міждисциплінарною предметною областю в межах однієї галузі знань, де X відповідає шифру галузі знань; XY88 (XYZ88) – код міждисциплінарної освітньої програми з міждисциплінарною

предметною областю, що охоплює дві (три) галузі знань, де X, Y, Z відповідають шифрам відповідних галузей знань.

Для міждисциплінарних освітніх програм з міждисциплінарною предметною областю, що охоплює дві (три) галузі знань, рекомендується зазначати коди галузей відповідно до домінантної галузі. Отже, такі міждисциплінарні програми, що охоплюють дві (три) галузі знань, можуть мати варіативне кодування. Наприклад, якщо у міждисциплінарній освітній програмі «Менеджмент в охороні здоров'я» понад 50 % обсягу та результатів навчання освітньої програми, тобто домінантний зміст, присвячено питанням менеджменту та адміністрування, то таку освітню програму слід кодувати як DI88; якщо домінантний зміст освітньої програми стосується галузі «Охорона здоров'я та соціальне забезпечення» – то ID88.

Для міждисциплінарних освітніх програм у межах однієї галузі знань, зазначається однаковий код спеціальності (AA88, BB88, CC88 тощо).

Рекомендації щодо співвіднесення освітніх програм із деталізованими галузями Міжнародної стандартної класифікації освіти ISCED-F 2013

Загальні принципи класифікації освітніх програми визначені посібником до Міжнародної стандартної класифікації освіти 2011 року (ISCED fields of education and training 2013 (ISCED-F 2013): manual to accompany the International Standard Classification of Education 2011) (далі – посібник ISCED). Ці методичні рекомендації базуються на зазначеному документі.

Основними одиницями класифікації в ISCED 2011 є освітні програми та відповідні їм кваліфікації. Згідно із посібником ISCED освітня програма – це цілісний узгоджений комплекс навчальних заходів, розроблених та організованих для досягнення заздалегідь визначених цілей та результатів протягом визначеного тривалого періоду часу.

Принципи класифікації освітніх програм за ISCED-F 2013

Принцип одного коду. Освітня програма співвідноситься тільки з одним кодом ISCED-F 2013.

Принцип домінантного змісту. Освітня програма співвідноситься з тим кодом ISCED-F 2013, який відповідає основному теоретичному та професійному змісту програми, а не окремим навчальним дисциплінам або модулям.

Принцип цільового результату. Код ISCED-F 2013 визначається з урахуванням заявлених мети освітньої програми, компетентностей, результатів навчання, типових професійних ролей випускника.

Принцип невиключності міждисциплінарності. Міждисциплінарний характер програми не є підставою для віднесення програми до кількох кодів ISCED-F. Визначається один основний код ISCED-F.

Співвіднесення освітньої програми з деталізованими галузями ISCED-F 2013 здійснюється на основі змісту програми, а не на основі назви освітньої програми та рівня вищої освіти. Освітні програми класифікують відповідно до опису предметної області, змісту якої приділено більшу (як правило, понад 50 %) кількість часу/обсягу підготовки (результатів навчання) у кредитах ECTS,

запланованих в освітній програмі, та відносять до певної деталізованої галузі ISCED-F 2013.

У національному Переліку визначено код і найменування відповідної деталізованої галузі Міжнародної стандартної класифікації освіти ISCED-F 2013 для кожної спеціальності.

Окремі не міждисциплінарні програми можуть потребувати використання коду, відмінного від коду ISCED-F 2013 за Переліком, що вимагає погодження МОН.

Алгоритм визначення відповідності освітньої програми ISCED-F 2013

Крок 1. Аналіз співвіднесення освітньої програми та предметної області деталізованої галузі ISCED-F 2013 (спеціальності)

Визначається:

- об'єкт (об'єкти) вивчення та діяльності;
- унікальний теоретичний зміст спеціальності;
- основні методи та практики професійної діяльності.

Крок 2. Аналіз освітньої програми

Оцінюється:

- мета освітньої програми;
- перелік та логіка обов'язкових компонентів;
- програмні результати навчання;
- кваліфікація, що присвоюється.

Крок 3. Визначення домінантної деталізованої галузі ISCED-F 2013

Освітня програма співвідноситься з **однією деталізованою галуззю ISCED-F 2013**, що найбільш повно відображає її зміст.

Крок 4. Формулювання пояснювальної примітки (за потреби)

У разі міждисциплінарного характеру освітньої програми додається пояснювальна примітка.

Кодування міждисциплінарної освітньої програми

У разі міждисциплінарного характеру освітньої програми її кодування за ISCED-F 2013 здійснюється за домінантним змістом освіти, що визначається цілями програми, очікуваними результатами навчання та основною професійною діяльністю випускників. Це ключовий принцип, прямо закладений в ISCED-F 2013. Перелік дисциплін, що складають навчальний план, не є підставою для кодування. Міждисциплінарність не означає автоматичного кодування в “interdisciplinary programmes”.

Домінантність визначається не за назвою освітньої програми, а за сукупністю ознак:

- основна мета підготовки;
- очікувана професійна діяльність випускника;
- частка кредитів (як правило, понад 50 %, без врахування часу на самостійну роботу);
- ключові результати навчання.

Освітня програма може бути міждисциплінарною, але код ISCED-F 2013 все одно тільки один.

Коди 00, XX88, XX99 та умови їх застосовування**00 — General / Interdisciplinary programmes**

Використовується лише тоді, коли не можна визначити предметну домінанту. Типові випадки: загальноосвітні програми першого циклу (бакалаврат); broad liberal arts; «Studies» без професійної орієнтації. 00 не дорівнює будь-якій міждисциплінарній програмі. Це ключова методична помилка, щодо якої ISCED прямо застерігає.

xx88 — Inter-disciplinary programmes

Означає, що міждисциплінарна освітня програма охоплює кілька деталізованих галузей (detailed fields) ISCED-F 2013 в межах однієї широкої галузі (broad field), причому жодна із них не домінує. Це вузьке і рідкісне застосування. Код не описує предмет, а лише фіксує неможливість точнішої класифікації.

Код xx88 застосовується за одночасного виконання всіх умов, коли освітня програма:

- охоплює понад дві деталізовані галузі (detailed field) в межах однієї широкої галузі (broad field);

- жодна деталізована галузь (detailed field) не переважає;

- професійна діяльність випускника не тяжіє до жодної з деталізованих галузей; назва і результати навчання свідомо інтегровані, без домінантного «ядра».

xx99 — Not elsewhere classified (NEC)

Означає, що програма не може бути віднесена до жодної існуючої деталізованої галузі (detailed fields) ISCED-F 2013 і при цьому має чітку галузеву приналежність до широкої галузі. Це резервний код, який застосовується виключно за відсутності альтернатив. Як і код xx88, код не описує предмет, а лише фіксує неможливість точнішої класифікації.

Код xx99 застосовується, тільки якщо програма має чітку галузеву приналежність, але її зміст не вкладається в жодну існуючу деталізовану галузь (detailed fields) широкої галузі. Як правило, це ситуація, коли програма є новою, гібридною або такою, що випереджає класифікацію.

Треба зазначити, що предметна домінанта в освітній програмі майже завжди існує, якщо освітня програма професійно орієнтована, веде до конкретної кваліфікації, відповідає вимогам ринку праці.

Перелік джерел

1. Закон України «Про вищу освіту». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18#Text>
2. Методичні рекомендації щодо розроблення стандартів вищої освіти (Наказ Міністерства освіти і науки України від 27 березня 2025 р. № 600). URL: <https://mon.gov.ua/static-objects/mon/sites/1/vishcha-osvita/2025/03/27/nakaz-mon-512-vid-27-03-2025.pdf>
3. Постанова Кабінету Міністрів України «Про внесення змін до переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої та фахової передвищої освіти» від 30 серпня 2024 р. № 1021. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1021-2024-%D0%BF#Text>
4. Про затвердження переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої та фахової передвищої освіти (Постанова Кабінету Міністрів України від 29 квітня 2015 р. № 266). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/266-2015-%D0%BF#Text>
5. International Standard Classification of Education. Fields of education and training 2013 (ISCED-F 2013) – Detailed field descriptions. URL: <https://unesdoc.unesco.org/ark:/48223/pf0000235049>
6. ISCED fields of education and training 2013 (ISCED-F 2013): manual to accompany the International Standard Classification of Education 2011 URL: <https://unesdoc.unesco.org/ark:/48223/pf0000228085>

**Т. в. о. генерального директора директорату
вищої освіти та освіти дорослих**

Ігор БАЛУБА

Список укладачів Методичних рекомендацій

Бахрушин Володимир, професор кафедри системного аналізу та обчислювальної математики Національного університету «Запорізька політехніка», координатор сектору вищої освіти Науково-методичної ради Міністерства освіти і науки України;

Мруга Марина, керівник експертної групи з питань інтеграції до європейського простору вищої освіти та забезпечення якості директорату вищої освіти та освіти дорослих Міністерства освіти і науки України, член сектору вищої освіти Науково-методичної ради Міністерства освіти і науки України;

Таланова Жанетта, головний науковий співробітник Інституту вищої освіти Національної академії педагогічних наук України, заступник координатора сектору вищої освіти Науково-методичної ради Міністерства освіти і науки України.

ЗАТВЕРДЖЕНО
Наказ Міністерства освіти
і науки України
31.12.2025 № 1734

**ОПИСИ ПРЕДМЕТНИХ ОБЛАСТЕЙ СПЕЦІАЛЬНОСТЕЙ, ЗА ЯКИМИ
 ЗДІЙСНЮЄТЬСЯ ПІДГОТОВКА ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ**

А Освіта

А1 Освітні науки

Об'єкт (об'єкти) вивчення та/або діяльності	Системи освіти, освітні програми, процеси та стандарти, викладання і навчання, оцінювання, формальна, неформальна, інформальна освіта, нормативно-правове забезпечення освіти, забезпечення та вдосконалення якості освіти, освітні вимірювання та статистика, освітній менеджмент, педагогічна інноватика, інклюзивна освіта, історико-педагогічний досвід, навчання впродовж життя, освітнє законодавство
Теоретичний зміст предметної області	Теорії, поняття, концепції, принципи освіти та педагогіки, передавання знань, створення, розвитку, обстеження систем освіти, освітніх програм і процесів, оцінювання, тестування і вимірювань, навчання впродовж життя, дидактика, педагогічна аксіологія
Методи, методики та технології	Методи та технології проектування, організації та управління системами освіти та забезпечення якості освіти, освітнім процесом, освітніми проектами, методи стимулювання, мотивації та моніторингу результативності освітньо-пізнавальної діяльності з урахуванням інклюзії, особистісно-орієнтовані, цифрові, інтерактивні технології викладання і навчання, методи і методики викладання і навчання, методи і технології освітніх оцінювання, тестування та вимірювань, методи освітніх досліджень і розвитку дослідницького мислення
Інструменти та обладнання	Інформаційно-комунікаційні системи, цифрові освітні середовища та платформи, системи штучного інтелекту, спеціалізоване програмне забезпечення для освітньої діяльності, моніторингу та аналізу освітніх даних, забезпечення якості освіти

А2 Дошкільна освіта

Об'єкт (об'єкти) вивчення та/або діяльності	Освітні програми та процеси дошкільної освіти, організація дошкільної освіти, стандарт дошкільної освіти, психолого-педагогічна інноватика, навчання і виховання дітей від народження до вступу до школи, соціалізація дитини, психоемоційний, мовленнєвий, пізнавальний та соціальний розвиток дітей раннього і дошкільного віку, дітей з особливими освітніми потребами раннього і дошкільного віку, організація асистентства в дошкільній освіті, законодавство у сфері дошкільної освіти
Теоретичний зміст предметної області	Теорії, поняття, концепції, принципи навчання, розвитку і виховання дітей раннього і дошкільного віку з урахуванням вікової періодизації розвитку дитини, особистісно-орієнтованого, індивідуального підходів та інклюзії в

Методи, методики та технології	умовах закладів дошкільної освіти, інших суб'єктів освітньої діяльності у сфері дошкільної освіти Методи та технології організації освітньої та проєктної діяльності, методи стимулювання, мотивації та моніторингу результативності освітньо-пізнавальної діяльності з урахуванням вікової періодизації розвитку дитини та інклюзії, особистісно-орієнтовані, цифрові технології навчання, методи і методики навчання, методи роботи з батьками, методи педагогічних досліджень
Інструменти та обладнання	Засоби інформаційно-комунікаційних технологій, цифрові освітні ресурси, спеціалізоване програмне забезпечення для освітньої діяльності, дидактичне та розвивальне обладнання

A3 Початкова освіта

Об'єкт (об'єкти) вивчення та/або діяльності	Освітні програми та процеси початкової освіти, організація початкової освіти, стандарт початкової освіти, психоемоційний, пізнавальний та соціальний розвиток дітей відповідного віку, психолого-педагогічна інноватика, організація позашкільної освіти, викладання і навчання в сфері початкової освіти, законодавство в сфері початкової освіти
Теоретичний зміст предметної області	Теорії, поняття, концепції, принципи формування і розвитку у здобувачів початкової освіти, зокрема дітей з особливими потребами, ключових і предметних компетентностей, закладення основ для соціалізації, саморозвитку та навчання впродовж життя, організації асистентства в початковій освіті
Методи, методики та технології	Методи та технології організації освітньої та проєктної діяльності, методи стимулювання, мотивації та моніторингу результативності освітньо-пізнавальної діяльності з урахуванням інклюзії, особистісно-орієнтовані, цифрові технології викладання і навчання, методи й методики викладання та навчання, методи роботи з батьками, методи педагогічних досліджень
Інструменти та обладнання	Засоби інформаційно-комунікаційних технологій, цифрові освітні ресурси, спеціалізоване програмне забезпечення для освітньої діяльності, дидактичне та розвивальне обладнання

A4 Середня освіта (за предметними спеціальностями)

Об'єкт (об'єкти) вивчення та/або діяльності	Освітні програми та процеси середньої освіти, організація середньої освіти, стандарт середньої освіти, психолого-педагогічна інноватика, організація позашкільної освіти, викладання і навчання в закладах середньої освіти за предметними спеціальностями, психоемоційний, соціальний розвиток дітей відповідного віку з урахуванням інклюзії, предметна спеціальність в середній освіті, законодавство в сфері середньої освіти
Теоретичний зміст предметної області	Теорії, поняття, принципи, концепції середньої освіти та предметних спеціальностей середньої освіти, організації освітнього процесу та класного керівництва, асистентства в середній освіті, викладання і навчання за предметними спеціальностями в середній освіті з урахуванням інклюзії
Методи, методики та технології	Методи та технології організації освітньої та проєктної діяльності в середній освіті, організації позашкільної освіти, методи стимулювання, мотивації та моніторингу результативності освітньо-пізнавальної діяльності з

урахуванням інклюзії, особистісно-орієнтовані, цифрові технології викладання і навчання, методи і методики викладання і навчання за предметними спеціальностями середньої освіти, методи роботи з батьками, методи педагогічних досліджень

Інструменти та обладнання

Обладнання для кабінетів (за предметними спеціальностями), цифрове та мультимедійне обладнання, цифрові освітні середовище та платформи, інформаційні та цифрові освітні ресурси, спеціалізоване програмне забезпечення для освітньої діяльності

A5 Професійна освіта (за спеціалізаціями)

Об'єкт (об'єкти) вивчення та/або діяльності

Освітні програми та процеси професійної освіти, організація професійної освіти з урахуванням інклюзії, стандарти професійної освіти, психолого-педагогічна інноватика, викладання і навчання в закладах професійної освіти, психоемоційний, соціальний розвиток здобувачів освіти з урахування інклюзії, спеціалізації професійної освіти, законодавство в сфері професійної освіти

Теоретичний зміст предметної області

Теорії, поняття, принципи, концепції професійної, виробничої діяльності відповідно до спеціалізацій професійної освіти, викладання і навчання за спеціалізаціями професійної освіти, організації освітнього процесу та навчання впродовж життя в професійній освіті, андрагогіка

Методи, методики та технології

Методи та технології організації освітньої, позанавчальної та проєктної діяльності, методи стимулювання, мотивації та моніторингу результативності освітньо-практичної діяльності здобувачів професійної освіти з урахуванням інклюзії, методи співпраці у сфері професійної освіти, особистісно-орієнтовані, цифрові технології викладання і навчання, методи і методики викладання і навчання за спеціалізаціями професійної освіти, методи роботи з батьками, методи і методики навчання дорослих, методи педагогічних досліджень

Інструменти та обладнання

Лабораторне й технологічне обладнання за спеціалізаціями професійної освіти, цифрове та мультимедійне обладнання, цифрові освітні середовище та платформи, інформаційні та цифрові освітні ресурси, спеціалізоване програмне забезпечення для освітньої діяльності

A6 Спеціальна освіта (за спеціалізаціями)

Об'єкт (об'єкти) вивчення та/або діяльності

Освітні програми та процеси спеціальної освіти, організація спеціальної освіти, психолого-педагогічна інноватика, викладання і навчання за спеціалізаціями спеціальної освіти, оцінювання та корекція розвитку, реабілітація та соціалізація осіб з особливими освітніми потребами, зумовленими фізичними, психічними, інтелектуальними та/або сенсорними порушеннями, розладами поведінки за спеціалізаціями спеціальної освіти, законодавство в сфері спеціальної освіти

Теоретичний зміст предметної області

Теорії, поняття, принципи, концепції освітньої діяльності, викладання і навчання, оцінювання та корекції розвитку, реабілітації, соціалізації, організації освітнього процесу, асистентства в системі освіти осіб з особливими освітніми потребами, зумовленими фізичними, психічними, інтелектуальними та/або сенсорними порушеннями, розладами поведінки

Методи, методики та технології	Методи, методики і технології викладання і навчання в сфері спеціальної освіти, освітньої, проєктної, корекційно-розвивальної, реабілітаційної діяльності та соціалізації, методи оцінювання розвитку, стимулювання, мотивації та моніторингу результативності освітньої діяльності осіб з особливими освітніми потребами, зумовленими фізичними, психічними, інтелектуальними та/або сенсорними порушенням, розладами поведінки, особистісно-орієнтовані, цифрові освітні технології, методи роботи з батьками, методи педагогічних досліджень
Інструменти та обладнання	Інформаційно комунікаційне обладнання, інформаційні та цифрові ресурси, спеціалізоване програмне забезпечення для освітньої, корекційно-розвивальної та реабілітаційної діяльності за спеціалізаціями спеціальної освіти
Виключення	До спеціальної освіти не належать освітні програми і кваліфікації, основний зміст яких стосується медичної реабілітації, клінічної діагностики, догляду за пацієнтами

A7 Фізична культура і спорт

Об'єкт (об'єкти) вивчення та/або діяльності	Програми та процеси фізичного виховання і спортивної підготовки, організація діяльності за напрямками фізичної культури і спорту, психолого-педагогічна інноватика, законодавство в сфері фізичної культури і спорту
Теоретичний зміст предметної області	Теорії, поняття, принципи, концепції фізичної культури і спорту за напрямками, організації оздоровчо-рекреаційної рухової активності, підготовки та змагальної діяльності у спорті
Методи, методики та технології	Методи, методики і технології фізичного виховання і спортивної підготовки за напрямками, оздоровчо-рекреаційної рухової активності, методи стимулювання, мотивації та моніторингу результативності рухової активності, функціонального стану та підготовленості, методики отримання емпіричних даних і методи досліджень у фізичній культурі і спорті
Інструменти та обладнання	Фізкультурно-спортивне спорядження, специфічний інвентар та обладнання видів спорту, прилади та устаткування для оцінювання рухової активності, видів підготовленості спортсменів, функціональних систем організму людини, спеціалізоване програмне забезпечення для фізичної культури і спорту

В Культура, мистецтво та гуманітарні науки

B1 Аудіовізуальне мистецтво та медіавиробництво

Об'єкт (об'єкти) вивчення та/або діяльності	Твори аудіовізуального мистецтва та медіавиробництва, процеси їх створення за жанрами та видами на кожному з етапів реалізації, кіно-, медіазнавство, його функції та здобутки в історичному, соціокультурному і художньому контекстах
Теоретичний зміст предметної області	Теорії, поняття, принципи, концепції, аудіовізуальних кіно- медіа творів
Методи, методики та технології	Спеціалізовані методи втілення творчого задуму та/або методи та принципи кінознавства та кінокритики, методики драматургічної розробки, реалізації

Інструменти та обладнання	режисерської концепції, виконавської майстерності, звукового оформлення, технічної обробки фото-, відеоматеріалів, промоції та дистрибуції, технології виробництва, постобробки, просування як цілісних аудіовізуальних та медіа творів, так і їх окремих компонентів
Виключення	Технічні засоби та спеціалізоване програмне забезпечення, необхідне для підготовчого, виробничого та пост-продакшн періодів створення аудіовізуальних і медіа творів та/або здійснення досліджень кіно та медіа
Приклади типових програм	Використання конкретних програмних додатків для розробки вебсайтів включені до G20 Видавництво та поліграфія
Приклади типових програм	До спеціальності зараховують освітні програми, основний зміст яких стосується драматургії, режисури кіно, телебачення, аудіовізуального твору, акторської майстерності в кіно та інших аудіовізуальних творах, операторської майстерності, створення кіно-, медіа та інших аудіовізуальних продуктів, виробництва фільмів та відео, фотографії, анімації, розроблення аудіо, візуального, мультимедійного контенту, медіа та звукових технік, звукорежисури, монтажу, продюсування в кіно і медіа, кінознавства, кіно- та медіа критики, фотозйомки та фільмування, анімації, виробництва мультимедійного контенту, звукорежисури, монтажу, продюсування, кіно-медіазнавства

B2 Дизайн

Об'єкт (об'єкти) вивчення та/або діяльності	Матеріальні та віртуальні об'єкти, системи дизайну, досвід взаємодії з ними у матеріальному, цифровому та соціальному середовищах, процеси дослідження, проєктування, моделювання, візуалізації, створення, тестування, презентації та оцінки дизайнерських рішень, які покращують якість життя та/або життєвий простір людини
Теоретичний зміст предметної області	Теорії, поняття, концепції і принципи дизайну як мистецької діяльності
Методи, методики та технології	Методи та методики дослідження контексту, формулювання проєктних задач, генерації інноваційних рішень та їх апробації, цифрові або традиційні технології проєктування, моделювання та виготовлення об'єктів дизайну, презентації її результатів
Інструменти та обладнання	Технічні засоби, спеціалізоване програмне забезпечення, приладдя та матеріали для дослідження, створення, візуалізації, тестування та/або апробації й презентації дизайнерських рішень
Виключення	Дизайн садово-паркового господарства
Приклади типових програм	До спеціальності, зокрема, зараховуються освітні програми і кваліфікації, основний зміст яких стосується дизайну середовища, костюма, візуальних комунікацій, графічного, цифрового, мультимедійного, промислового дизайну, проєктування та створення об'єктів дизайну, дизайну промислової продукції, одягу, архітектури інтер'єру, дизайну інтер'єру, дизайну сцени

В3 Декоративне мистецтво та ремесла

Об'єкт (об'єкти) вивчення та/або діяльності	Твори декоративного мистецтва, їх художнє проєктування, виконання в різних матеріалах і технологіях, дослідження та популяризація
Теоретичний зміст предметної області	Теорії, поняття, концепції і принципи проєктування та виконання творів декоративного мистецтва
Методи, методики та технології	Методики мистецького дослідження, методи проєктування та технології створення художніх об'єктів у різних матеріалах
Інструменти та обладнання	Інструменти та обладнання для створення мистецьких об'єктів у різних матеріалах Інформаційне та/або програмне забезпечення процесів проєктування творів декоративного мистецтва
Приклади типових програм	До спеціальності, зокрема, зараховують освітні програми, основний зміст яких стосується створення художніх творів та виробів у різних техніках і матеріалах, виготовлення музичних інструментів (не промислове), реставрація виробів декоративного мистецтва та ремесел

В4 Образотворче мистецтво та реставрація

Об'єкт (об'єкти) вивчення та/або діяльності	Візуальні форми творчого вираження, твори образотворчого мистецтва та інших візуальних мистецтв, атрибуція, інтерпретація, опис в образотворчому, інших візуальних мистецтвах, матеріали, процеси й практики їх створення, виробництва та представлення, процеси й практики реставрації та консервації об'єктів мистецтва, культури та історії, крім архітектурно-містобудівних об'єктів, історія образотворчого мистецтва
Теоретичний зміст предметної області	Теорії, поняття, концепції, принципи створення та представлення візуальних форм творчого вираження, реставрації та консервації
Методи, методики та технології	Методи, методики, техніки та технології створення, дослідження, аналізу, інтерпретації творів образотворчого мистецтва та візуальних мистецтв, консервації та реставрації об'єктів мистецтва, культури та історії
Інструменти та обладнання	Інструменти та обладнання, засоби для створення, виробництва та представлення творів образотворчого, інших візуальних мистецтв, теоретичних і практичних досліджень, консервації та реставрації, спеціалізоване програмне забезпечення
Виключення	Реставрація архітектурно-містобудівних об'єктів
Приклади типових програм	До спеціальності, зокрема, зараховуються освітні програми, основний зміст яких стосується створення творів образотворчого та сучасного мистецтва, сучасних художніх практик, теорії та історії мистецтва, каліграфії, офорта, живопису, скульптури, інших візуальних форм творчого вираження, реставрації та консервації об'єктів, у тому числі, культурної спадщини та мистецтва, кураторство

В5 Музичне мистецтво

Об'єкт (об'єкти) вивчення та/або діяльності	Музичне мистецтво як феномен культури, що охоплює музичну творчість фольклорного й авторського походження в теоретичному, історичному, культурному, стильовому, виконавському, комунікативному, музично-психологічному, музично-технологічному, музично-освітньому вимірах, процеси та явища в музичному мистецтві
Теоретичний зміст предметної області	Теорії, поняття, категорії, концепції та принципи музичного мистецтва
Методи, методики та технології	Спеціальні професійні, комплексні, міждисциплінарні підходи і методи для створення, інтерпретації, дослідження явищ музичного мистецтва, методики формування індивідуальної авторської концепції в композиторському, виконавському або диригентському, аудіально-технологічному, музикознавчому або етномузикознавчому, музично-освітньому напрямках, музично-інформаційні та цифрові технології, мультимедіа, нотні редактори
Інструменти та обладнання	Спеціалізоване обладнання, фаховий музичний інструментарій, джерела (нотні, наукові, навчально методичні, аудіальні, аудіо-візуальні) для реалізації різних видів професійної музичної діяльності та/або дослідження її результатів відповідно до спрямування, спеціалізоване програмне забезпечення та/або мультимедійні засоби
Приклади типових програм	До спеціальності зараховують освітні програми, основний зміст яких стосується: композиторської творчості, музичного виконавства, диригування, музичного фольклору, музикознавства / етномузикознавства, музично-технологічної діяльності, фахових методик навчання у спеціалізованій музичній освіті

В6 Перформативні мистецтва

Об'єкт (об'єкти) вивчення та/або діяльності	Перформативні мистецтва як мистецький феномен, що охоплюють виконавські мистецькі форми (за спеціалізаціями: сценічне мистецтво, циркове мистецтво та хореографічне мистецтво), які розгортаються у визначеному автором (митцем) часі та просторі Виконавський, критичний, творчий, дослідницький аспекти перформативного мистецтва
Теоретичний зміст предметної області	Теорії, поняття, концепції, принципи перформативних мистецтв
Методи, методики та технології	Мистецтвознавчі підходи, методи та методики (аналіз, вивчення, створення, відтворення та критична рецепція), технології проведення пошуково-дослідницької діяльності в сфері перформативних мистецтв, моделювання багатовимірної професійної реальності (технології підготовки, організаційний та репетиційний супровід, випуск, репродукування, презентація, просування, популяризація творчого мистецького продукту), педагогічні підходи поєднання теорії та практики перформативних мистецтв в виконавському, критичному, творчому та дослідницькому аспектах, міждисциплінарні підходи або дослідження, що знаходяться на межі галузей знань, спеціальностей та/або належать до кількох спеціальностей, інформаційні та комунікативні технології в сфері перформативних мистецтв

Інструменти та обладнання	Комп'ютерне та/або програмне забезпечення, мультимедійні засоби, професійне освітнє середовище з відповідним обладнанням та інструментами
Приклади типових програм	До спеціальності, зокрема, зараховуються освітні програми і кваліфікації, основний зміст яких стосується хореографії, циркових мистецтв, драматургії театру, акторської майстерності, режисури театру, цирку, опери, балету, інших перформативних мистецтв, театрознавства, історії театру, балету, цирку, театральної критики, сценографії

В7 Релігієзнавство

Об'єкт (об'єкти) вивчення та/або діяльності	Релігія як соціальний інститут, закономірності розвитку релігії, світоглядний вимір релігії, соціально-організаційні форми релігії, релігійна культура особистості, взаємодія релігії з суспільними інститутами, процесами та явищами
Теоретичний зміст предметної області	Теорії, поняття, концепції, принципи, що застосовуються для пояснення релігійних феноменів
Методи, методики та технології	Філософсько-релігієзнавчий аналіз (діалектичний, феноменологічний, герменевтичний, екзистенціальний, онтологічний, праксеологічний, аксіологічний методи), історико-релігієзнавчий аналіз (історико-генетичний, порівняльно-історичний, хронологічний, джерелознавчий та інші методи), соціологічний аналіз релігії (методи і методики емпіричного дослідження, соціального прогнозування, інституційного аналізу, аналізу релігійної ідентичності тощо), культурологічний аналіз релігії (семіотичний, порівняльно-культурологічний, мистецтвознавчий та інші методи), психологічний аналіз релігії (методи інтроспекції, психоаналітичний, аналізу релігійної поведінки тощо)
Інструменти та обладнання	Сучасне цифрове програмне забезпечення: системи управління навчанням, спеціалізовані онлайн-ресурси (цифрові архіви та бібліотеки, бази даних сакральних об'єктів, геоінформаційні системи, електронні словники та термінологічні бази даних), традиційні та допоміжні ресурси: бібліотечні та архівні фонди, дидактичні матеріали

В8 Богослов'я

Об'єкт (об'єкти) вивчення та/або діяльності	Святе Письмо та інші священні книги в контексті традиції їх формування, текстуального відтворення, перекладу та богословських інтерпретацій, богословська думка в її історичному розвитку й сучасному стані в теоретичній, систематичній, суспільній, культурній та практичній площинах, віровчення різних традицій та духовноморальні засади, на яких ґрунтується приватна та публічна діяльність людини
Теоретичний зміст предметної області	Комплекс напрямів, ідей, джерел, категорій, понять, термінів, подій, персоналій та наукових методів богословських вчень
Методи, методики та технології	Загальнонаукові (аналіз, синтез, дедукція, аналогія, абстрагування, узагальнення, моделювання, систематизація, порівняння), спеціально-наукові (герменевтичний, екзегетичний, історико-богословський, порівняльно-богословський, апологетичний, феноменологічний,

патрологічний, казуїстичний тощо) методи і методики аналізу богословських традицій, концепцій, процесів, подій, персоналій та міждисциплінарні методи наукових досліджень, цифрові технології

Інструменти та обладнання

Богослужбова література, богослужбові речі у місцях проведення богослужінь, мультимедійне обладнання, бібліотеки, архіви, бібліотечно-інформаційні системи, технології дистанційного навчання та інші предмети / засоби необхідні для реалізації освітнього процесу

В9 Історія та археологія

Об'єкт (об'єкти) вивчення та/або діяльності

Причинно-наслідкові зв'язки історичних подій із культурним, політичним, соціальним та економічним розвитком країни, континенту або світу, діяльності персоналій, розвитку науки та ідей, розвитку стародавніх цивілізацій, що базуються на науковому аналізі знахідок, виявлених у землі

Теоретичний зміст предметної області

Теорії, поняття, концепції, принципи, категорії історії та археології

Методи, методики та технології

Для всесвітньої історії та історії України – джерелознавчий, хронологічний, проблемно-тематичний, компаративний, історико-культурний, краєзнавчо-регіональний, технології навчання ІКТ, проєктні технології, інтерактивні освітні,
Для археології – аналітичні, польові, камеральні, експериментальні, культурно-історичні, міждисциплінарні, компаративні технології, геоінформаційні системи GIS, 3D-сканування та моделювання, лабораторні технології, інтерактивні освітні, історія науки та техніки міждисциплінарний, джерелознавчий, історико-генетичний, історико-порівняльний, біографічний, соціокультурний, моделювання і реконструкції, кількісні методи

Інструменти та обладнання

Інформаційно-комунікативні технології, архіви, електронні бібліотеки, автоматизовані бібліотечно-інформаційні системи, системи опрацювання текстової та графічної інформації

Приклади типових програм

До спеціальності зараховуються освітні програми, основний зміст яких стосується: археології, історії України, всесвітньої історії, історії науки та техніки

В10 Філософія

Об'єкт (об'єкти) вивчення та/або діяльності

Проблеми розвитку філософських питань та вчень в історичному та системно-теоретичному вимірах, вплив філософських ідей на розвиток людини, суспільства, культури, сутнісне та цілісне розуміння світу в контексті людського буття, традиції, підходи та стратегії філософії

Теоретичний зміст предметної області

Ідеї, поняття, категорії, концепції, теорії, принципи філософії, функціонування і трансформація філософських інтелектуальних практик

Методи, методики та технології

Методи філософських, загальнонаукових та міждисциплінарних досліджень, методики вивчення сучасної філософії, метод філософської дискусії, цифрові технології

Інструменти та обладнання	Інформаційно-комунікаційний інструментарій, технічні та технологічні засоби, що застосовуються у професійній діяльності
Приклади типових програм	До спеціальності зараховують освітні програми, основний зміст яких стосується філософії, теоретичної та практичної філософії, прикладної філософії, політичної філософії, європейських філософських студій, соціальної філософії та філософії історії, філософії освіти, філософії бізнесу та соціокультурних практик філософії комунікації, філософії та феноменології духовного досвіду людини, логіки, етики, моралі

B11 Філологія (за спеціалізаціями)

Об'єкт (об'єкти) вивчення та/або діяльності	Мова: структура мовної системи, історичні, функційні та територіальні особливості, мовна діяльність, мовні практики, переклад та міжкультурна комунікація, текст і дискурс, прикладні аспекти мови, література: історія й теорія, літературна критика, аналіз та інтерпретація текстів, фольклор як вид колективного мистецтва, процес навчання мови та літератури (лише для магістрів)
Теоретичний зміст предметної області	Теорії, поняття, концепції, моделі, категорії, принципи мовознавства, перекладознавства, літературознавства, фольклористики
Методи, методики та технології	Комплекс загальнонаукових, спеціальних, філологічних (лінгвістичних, літературознавчих, перекладознавчих, фольклористичних) і міждисциплінарних дослідницьких методів із використанням інформаційно-комп'ютерних технологій збору, оброблення, зберігання інформації у поєднанні з техніками автоматичного та автоматизованого аналізу об'єктів вивчення філології, комп'ютерної обробки мови
Інструменти та обладнання	Інформаційно-комунікаційні технології: системи управління навчанням, спеціалізоване програмне забезпечення та онлайн-ресурси: електронні словники та термінологічні бази даних, системи автоматизованого перекладу (CAT-інструменти), аудіовізуальне обладнання, традиційні та допоміжні ресурси: бібліотечні фонди, дидактичні матеріали

B12 Культурологія та музеєзнавство

Об'єкт (об'єкти) вивчення та/або діяльності	Процеси, явища, суб'єкти, об'єкти культури та культурної спадщини, соціокультурні, музейні інститути, інституції та практики, управління у сфері культури та культурної спадщини
Теоретичний зміст предметної області	Теорії, поняття, принципи, концепції культурології та музеєзнавства, функціонування соціокультурних інститутів та інституцій, управління культурою та культурною спадщиною, комплектування, зберігання, охорона та використання музеями культурних цінностей та об'єктів культурної спадщини
Методи, методики та технології	Методи, методики та технології пошуку, систематизації, верифікації інформації, дослідження процесів, явищ, об'єктів та суб'єктів культури та культурної спадщини, аналізу функціонування соціокультурних інститутів та інституцій, управлінської, кураторської, експертної, освітньої діяльності та комунікації у сфері культури та культурної спадщини

Інструменти та обладнання	Обладнання, цифрові пристрої та програмне забезпечення для актуалізації, фіксації, збереження, презентації, популяризації, дослідження процесів, явищ, об'єктів культури та культурної спадщини
Приклади типових програм	До спеціальності належать освітні програми, які стосуються практичних культурних студій, функціонування соціокультурних інститутів та інституцій, управління культурою та культурною спадщиною, установами культури і культурної спадщини, комплектування, зберігання, дослідження, музеєфікації предметів, охорони та використання музеями культурних цінностей та об'єктів культурної спадщини, музейної документації та музеєзнавства, роботи з музейною аудиторією (екскурсійна діяльність)

В13 Бібліотечна, інформаційна та архівна справа

Об'єкт (об'єкти) вивчення та/або діяльності	Бібліотеки, архіви, документно-інформаційні установи та інфраструктура, цифрове інформаційне середовище, документно-інформаційні ресурси, процеси створення, відбору, акумулювання, оцифрування, зберігання документів, архівування, забезпечення доступу, використання, інтеграція та захист інформації, управління документно-інформаційними системами
Теоретичний зміст предметної області	Теорії, поняття, принципи, концепції бібліотечної, архівної та інформаційної справи, управління інформацією, документацією
Методи, методики та технології	Методи, методики та технології аналітико-синтетичного опрацювання та зберігання інформації, методи інформаційної аналітики, класифікації, каталогізації, індексування, пошуку інформації, методи оцінювання та моніторингу якості інформаційних продуктів і послуг, методи та технології зберігання, архівування, оцифрування та реставрації документів, управління бібліотеками, архівами, інформацією
Інструменти та обладнання	Комп'ютерне, мережеве обладнання, спеціалізоване програмне забезпечення, системи управління бібліотечними, інформаційними та архівними ресурсами, електронні каталоги, мультимедійні засоби, системи електронного документообігу, інструменти штучного інтелекту, хмарних сервісів, забезпечення безпеки й конфіденційності документно-інформаційних ресурсів, спеціалізовані системи опрацювання текстової, числової, графічної, аудіо- та відеоінформації
Приклади типових програм	До спеціальності належать освітні програми, які стосуються практичних культурних студій, функціонування бібліотек, архівів, управління бібліотечними, архівними установами, комплектування, систематизація, зберігання, надання доступу до інформаційних, бібліотечних та архівних фондів і ресурсів

С Соціальні науки, журналістика, інформація та міжнародні відносини

С1 Економіка та міжнародні економічні відносини (за спеціалізаціями)

Об'єкт (об'єкти) вивчення та/або діяльності	Економічні системи, процеси, явища, відносини, політики та поведінка суб'єктів соціально-економічної діяльності на мікро-, мезо-, макро- та мега-рівнях
---	---

Теоретичний зміст предметної області	Теорії, поняття, принципи, концепції мікро-, мезо-, макро-, міжнародної економіки та міжнародних економічних відносин, соціально-економічний розвиток та поведінка суб'єктів економічної діяльності
Методи, методики та технології	Кількісні та якісні методи аналізу економічних систем і процесів, методи економіко-математичного моделювання і прогнозування, дизайн-мислення, методики експертного оцінювання, візуалізації даних, інформаційні технології, застосування яких забезпечує вирішення практичних завдань у сфері економіки та міжнародних економічних відносин
Інструменти та обладнання	Інформаційно-комунікаційні системи, прилади, обладнання, цифрові платформи, інструментарій штучного інтелекту, хмарні сервіси та спеціальне програмне забезпечення

C2 Політологія

Об'єкт (об'єкти) вивчення та/або діяльності	Політика на локальному, національному та глобальному рівнях, політичні теорії, влада та урядування, політичні системи, політичні інститути та процеси, політична поведінка, публічна політика, політична культура та політична ідеологія, світова політика та політика окремих країн і регіонів, етнополітика
Теоретичний зміст предметної області	Теорії, поняття, принципи, концепції, громадсько-політичної діяльності, політичного управління, реалізації політичних прав та обов'язків громадян
Методи, методики та технології	Кількісні та якісні методи досліджень, технології та інструментарій аналізу політичної сфери
Інструменти та обладнання	Сучасне інформаційно-комунікаційне обладнання, цифрові технології, інформаційні ресурси та програмні продукти, які застосовуються у практичній політичній діяльності та дослідній роботі
Приклади типових програм	До спеціальності зараховують освітні програми, основний зміст яких стосується порівняльної політології, прикладної політології, політичних комунікацій

C3 Міжнародні відносини

Об'єкт (об'єкти) вивчення та/або діяльності	Міжнародні відносини, транскордонні та транснаціональні відносини, зовнішня політика іноземних держав, зовнішня політика України, міжнародні актори і міжнародні системи, міжнародні організації, міжнародна безпека, теорії міжнародних відносин
Теоретичний зміст предметної області	Теорії, поняття, принципи, концепції, міжнародних відносин, глобального управління, міжнародних комунікацій, міжнародної безпеки та конфліктів, організації міжнародної діяльності
Методи, методики та технології	Загальнонаукові методи, кількісні та якісні спеціальні методи і методики оцінювання та аналізу міжнародних відносин, зовнішньої політики та суспільних комунікацій, засоби моделювання міжнародних систем та процесів
Інструменти та обладнання	Сучасні універсальні та спеціалізовані інформаційні системи (інформаційно-пошукові, інформаційно-аналітичні), спеціалізоване програмне забезпечення

та штучний інтелект, що застосовуються в дослідженні та аналізі міжнародних відносин

С4 Психологія

Об'єкт (об'єкти) вивчення та/або діяльності Теоретичний зміст предметної області	Психічні явища, їх виникнення, функціонування та розвиток, поведінка, діяльність, вчинки, взаємодія людей у соціальних групах, психофізіологічні процеси та механізми, що лежать в основі різних форм психічної активності Теорії, поняття, концепції принципи психології
Методи, методики та технології	Методи теоретичного та емпіричного дослідження, психодіагностичні методики, методи обробки, аналізу та інтерпретації даних, сучасні технології психологічної допомоги
Інструменти та обладнання	Психологічні та психофізіологічні прилади, сучасні інформаційно-цифрові та комунікаційні технології, освітні та наукові електронні ресурси

С5 Соціологія

Об'єкт (об'єкти) вивчення та/або діяльності	Соціальні відносини, соціальна поведінка індивідів, соціальні явища і процеси, соціальні групи та спільноти, соціальні ієрархії, соціальні інститути, цінності, соціальні рухи та зміни
Теоретичний зміст предметної області	Теорії, поняття, принципи, концепції суспільного життя, соціальних змін, соціальних причин та наслідків людської поведінки у групах та суспільстві
Методи, методики та технології	Методи збору, обробки, аналізу соціальної інформації, методики соціологічного моніторингу, діагностики, прогнозування соціальних процесів, інформаційно-комунікативні та цифрові технології
Інструменти та обладнання	Спеціалізоване програмне забезпечення для збору, обробки, аналізу й візуалізації даних, комп'ютерна та мультимедійна техніка

С6 Географія та регіональні студії

Об'єкт (об'єкти) вивчення та/або діяльності	Місце та простір, країни, регіони, міста, сільська місцевість, територіальні громади, ландшафти, потенціал території, геопросторові об'єкти на різних рівнях
Теоретичний зміст предметної області	Теорії, поняття, принципи, концепції просторової організації суспільства, взаємодії суспільства і природи, ландшафтознавства, регіонального та місцевого розвитку
Методи, методики та технології	Методи польових, лабораторних та/або статистичних, соціологічних досліджень просторових процесів і явищ, методи просторового аналізу, моделювання, прогнозування, картографування, зокрема, із застосуванням технологій географічних інформаційних систем та теледетекції
Інструменти та обладнання	Обладнання та технічні засоби для польових, лабораторних та/або статистичних, соціологічних, геоінформаційних, картографічних досліджень просторових процесів і явищ

Приклади типових програм	До спеціальності, зокрема, зараховують освітні програми і кваліфікації, основний зміст яких стосується географії в цілому, суспільної (економічної, соціальної, рекреаційної, культурної, політичної тощо) географії, конструктивної географії, регіональних та урбаністичних студій, країнознавства, ландшафтознавства, просторового планування тощо
--------------------------	---

С7 Журналістика

Об'єкт (об'єкти) вивчення та/або діяльності	Журналістика як соціальний інститут і вид соціокомунікаційної діяльності в усіх формах, проявах та сферах медіадіяльності, етичні норми та професійні стандарти у сфері журналістики та різних форм медіадіяльності, функції журналістики, медіакомунікаційні процеси в сучасному інформаційному суспільстві, включаючи створення, обробку, передачу та управління інформаційним контентом через різноманітні комунікаційні канали та платформи, типологія, структура і функції сучасних медіа
Теоретичний зміст предметної області	Теорії, поняття, принципи, концепції журналістики та усіх форм медіадіяльності, функціонування журналістики і формування громадської думки
Методи, методики та технології	Методи, методики та технології збирання, опрацювання та поширення інформації, інформаційні, соціально-комунікаційні та цифрові технології
Інструменти та обладнання	Обладнання та програмне забезпечення для виготовлення та поширення інформаційного продукту для різних медіаплатформ, архівні та бібліотечні фонди
Приклади типових програм	До спеціальності зараховують освітні програми, основний зміст яких стосується журналістики, зв'язків з громадськістю, рекламної комунікації, медіапродюсування, медіакомунікацій

D Бізнес, адміністрування та право

D1 Облік і оподаткування

Об'єкт (об'єкти) вивчення та/або діяльності	Процеси та інституціональні механізми бухгалтерського обліку, контролю, аудиту, оподаткування, формування та аналізу фінансової, управлінської, податкової звітності, організації підготовки звітності зі сталого розвитку підприємств
Теоретичний зміст предметної області	Теорії, поняття, принципи, концепції бухгалтерського обліку, контролю, аудиту, оподаткування, формування та аналізу фінансової, управлінської, податкової звітності
Методи, методики та технології	Методи, методики, цифрові та інформаційні технології бухгалтерського обліку, контролю, аудиту, оподаткування, формування та аналізу фінансової, управлінської, податкової звітності, організації підготовки звітності зі сталого розвитку підприємств та прийняття рішень в умовах невизначеності
Інструменти та обладнання	Обладнання, програмні продукти та хмарні сервіси обробки даних в системі бухгалтерського обліку, контролю, аудиту, оподаткування, формування та аналізу фінансової, управлінської, податкової звітності, організації підготовки звітності зі сталого розвитку підприємств

Приклади типових програм	До спеціальності належать програми, які включають обліково-аналітичне забезпечення прийняття рішень та фінансовий моніторинг в частині спеціальності облік і оподаткування
--------------------------	--

D2 Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок

Об'єкт (об'єкти) вивчення та/або діяльності	Явища, процеси і механізми функціонування публічних фінансів, фінансів суб'єктів підприємницької діяльності, фінансів домогосподарств, банківської системи, страхового та фондового ринків
Теоретичний зміст предметної області	Теорії, поняття, принципи, концепції в сфері фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку, підходи до планування, організації, контролю та моніторингу фінансових ресурсів держави, суб'єктів підприємницької діяльності, домогосподарств, банківських установ, страхових організацій та операцій учасників фондового ринку, регулювання фінансових ринків та інституцій
Методи, методики та технології	Методи і методики фінансового планування і прогнозування, регулювання, організації та контролю, фінансового аналізу, моніторингу і моделювання, інформаційні та цифрові технології при розв'язанні практичних завдань у сфері публічних фінансів, фінансів суб'єктів підприємницької діяльності, фінансів домогосподарств, банківської справи, страхування та фондового ринку
Інструменти та обладнання	Сучасні інформаційно-аналітичні системи, цифрові платформи, хмарні сервіси та спеціальне програмне забезпечення
Приклади типових програм	До спеціальності належать програми, які вивчають явища, процеси і механізми функціонування публічних фінансів, фінансів суб'єктів підприємницької діяльності, фінансів домогосподарств, банківської системи, страхового та фондового ринків

D3 Менеджмент

Об'єкт (об'єкти) вивчення та/або діяльності	Планування, керівництво та управління функціями і діяльністю: організацій, установ, їх об'єднань та підрозділів, суб'єктів підприємницької діяльності
Теоретичний зміст предметної області	Теорії, поняття, принципи, концепції менеджменту і адміністрування діяльності, процесів, проєктів, ресурсів та персоналу: установ та організацій всіх типів, їх об'єднань та підрозділів, суб'єктів підприємницької діяльності
Методи, методики та технології	Методи, методики та технології керівництва, управління та реалізації функцій менеджменту: планування, організування, мотивування, контролювання, технології розробки, обґрунтування, прийняття та впровадження управлінських рішень (економічний та управлінський аналіз, системи підтримки прийняття рішень, сучасний інструментарій штучного інтелекту тощо)
Інструменти та обладнання	Сучасне інформаційно-комунікаційне обладнання, цифрові платформи управління, хмарні сервіси, аналітичні системи, спеціалізоване програмне забезпечення функцій менеджменту і адміністрування, засоби цифрового супроводу управлінських процесів
Виключення	Діяльність органів державної влади, органів місцевого самоврядування в частині впливу на процеси розвитку й функціонування соціально-

економічних систем загальнодержавного, регіонального та місцевого рівнів
Управління технічною складовою ІТ-проектів

Приклади типових програм	Менеджмент соціокультурної сфери Менеджмент сфери охорони здоров'я, менеджмент в сфері освіти, програми з менеджменту також включають адміністрування, економіку, фінанси тощо, якщо акцент робиться на менеджменті та адмініструванні
-----------------------------	--

D4 Публічне управління та адміністрування

Об'єкт (об'єкти) вивчення та/або діяльності	Органи державної влади, органи місцевого самоврядування, утворені ними організації, громадські об'єднання, суспільно-владні відносини на загальнодержавному, регіональному та місцевому рівнях, внутрішньо організаційне забезпечення та впорядкування діяльності суб'єктів публічного управління та адміністрування
---	--

Теоретичний зміст предметної області	Теорії, поняття, принципи, концепції публічного управління та адміністрування на вищому, центральному, регіональному та місцевому рівнях
--	--

Методи, методики та технології	Управління та прийняття рішень, обробки інформації, цифрового врядування, системного аналізу, моделювання, прогнозування та проектування
-----------------------------------	--

Інструменти та обладнання	Інформаційно-аналітичні інструменти, інструменти інституціонального, функціонального, організаційно-технологічного та правового забезпечення, системи підтримки прийняття та реалізації управлінських рішень, спеціалізоване програмне забезпечення
------------------------------	---

Виключення	Управління бізнес-процесами
------------	-----------------------------

Приклади типових програм	Публічне управління сферою охорони здоров'я, публічне управління закладами освіти, муніципальний менеджмент
-----------------------------	---

D5 Маркетинг

Об'єкт (об'єкти) вивчення та/або діяльності	Маркетингове середовище, формування стратегій та розробка інструментів товарного асортименту, маркетингового ціноутворення, комунікацій і рекламної діяльності, розподілу та обміну пропозиціями, що мають цінність для суб'єктів ринкових відносин та суспільства
---	--

Теоретичний зміст предметної області	Теорії, поняття, принципи, концепції, система маркетингу, закономірності та специфіка ринків, поведінки споживачів, зміст та етапи маркетингової діяльності, маркетингові стратегії і тактики
--	---

Методи, методики та технології	Методи, методики, інструменти, цифрові та інформаційні технології для здійснення маркетингової діяльності: проведення маркетингових досліджень ринку та поведінки суб'єктів ринкових відносин, сегментування, позиціонування
-----------------------------------	--

Інструменти та обладнання	Обладнання, програмні продукти, мережі, сервіси, необхідні для успішної реалізації стратегій, функцій і інструментів маркетингу
------------------------------	---

D7 Торгівля

Об'єкт (об'єкти) вивчення та/або діяльності	Оптова, біржова, роздрібна торгівля, процеси купівлі, продажу, оцінювання якості та безпечності товарів і послуг, включаючи управління товарними запасами, цінову політику
Теоретичний зміст предметної області	Теорії, поняття, принципи, концепції торговельної діяльності, товарознавства та технічного регулювання торгівлі
Методи, методики та технології	Методи наукових і прикладних досліджень сфери торгівлі: теоретичні, емпіричні, аналітичні, експертні, інструментальні, методики дослідження та оцінювання процесів, процедур торгівлі, якості та безпечності товарів, моделювання, інформаційно-комунікаційні та інноваційні технології
Інструменти та обладнання	Інформаційно-комунікаційні та аналітичні системи, прилади і обладнання, хмарні сервіси, інструментарій штучного інтелекту, спеціалізоване програмне забезпечення

D8 Право

Об'єкт (об'єкти) вивчення та/або діяльності	Право як соціальне явище та особливості його застосування, що ґрунтуються на правових цінностях та принципах, в основі яких покладені людська гідність та верховенство права
Теоретичний зміст предметної області	Цінності, теорії, поняття, доктрини, концепції, принципи, що стосуються творення права, його тлумачення та застосування
Методи, методики та технології	Наукові методи пізнання правових явищ, методики правового оцінювання поведінки чи діяльності індивідів і соціальних груп, ідентифікації правових проблем та їх вирішення на основі принципів права, цифрові технології, методи оцінювання та аналізу інформації, методи юридичної аргументації
Інструменти та обладнання	Інформаційні ресурси, спеціалізоване обладнання та програмне забезпечення

D9 Міжнародне право

Об'єкт (об'єкти) вивчення та/або діяльності	Система та інституційний механізм міжнародного права, застосування норм та стандартів міжнародного публічного права, міжнародного приватного права та права Європейського Союзу, міжнародне правосуддя, взаємодія міжнародного права і національних правових систем, у тому числі України, порівняльне правознавство, історія міжнародного права
Теоретичний зміст предметної області	Теорії, поняття, доктрини, концепції, принципи міжнародного права та порівняльного правознавства, міжнародна правосвідомість, універсальна та регіональні правові культури, сучасні стандарти міжнародного права
Методи, методики та технології	Історико-правовий, формально-юридичний, порівняльно-правовий методи, методики problem-based learning, моделювання професійних ситуацій, moot court, case study, порівняльно-лінгвістичний метод тощо
Інструменти та обладнання	Сучасні інноваційні технології, хмарні сервіси, бази даних та інформаційні платформи

Виключення	Освітні програми, основний зміст яких стосується правового регулювання відносин усередині держави, зараховуються до спеціальності Право
Приклади типових програм	Освітні програми, основний зміст яких присвячений правовому регулюванню відносин між державами, міжнародними міжурядовими організаціями та іншими суб'єктами міжнародного права, міжнародним договорам, галузям міжнародного публічного та міжнародного приватного права, а також права Європейського Союзу, механізми взаємодії міжнародного права і національних правових систем, у тому числі, галузей національного права України

Е Природничі науки, математика та статистика

Е1 Біологія та біохімія

Об'єкт (об'єкти) вивчення та/або діяльності	Структура, функціонування біологічних систем усіх рівнів організації, молекулярні та біохімічні механізми біологічних процесів і їхньої регуляції, еволюція та біорізноманіття, взаємозв'язки між біологічними системами, методи біологічних та біохімічних досліджень, включаючи клітинні технології та генетичну інженерію, біоетика та біобезпека
Теоретичний зміст предметної області	Теорії, поняття, принципи, концепції молекулярних і фізико-хімічних основ біологічних процесів, будови, функцій, розмноження, росту, еволюції, поведінки біологічних систем всіх рівнів та взаємозв'язків між ними
Методи, методики та технології	Методи польових та/або лабораторних біологічних і біохімічних досліджень, статистичного аналізу даних, математичного і комп'ютерного моделювання біологічних і біохімічних процесів, інформаційні та комунікаційні технології
Інструменти та обладнання Виключення	Біологічні об'єкти та моделі, прилади та устаткування для лабораторних та польових досліджень, програмне забезпечення, комп'ютерні бази даних Освітні програми, основний зміст яких стосується інженерних та промислових аспектів біотехнології належать до спеціальності «G21 Біотехнології та біоінженерія», освітні програми, основний зміст яких стосується екології, охорони навколишнього середовища та збалансованого природокористування – до спеціальності «Е2 Екологія», освітні програми, основний зміст яких стосується медичної діагностики – до спеціальності «І6 Технології медичної діагностики та лікування»
Приклади типових програм	до спеціальності зараховують освітні програми, основний зміст яких стосується біології та біохімії в цілому або їх окремих розділів, функціонування та діагностики біологічних систем всіх рівнів організації

Е2 Екологія

Об'єкт (об'єкти) вивчення та/або діяльності	Структура, динаміка та функціонування екосистем різного походження та рівня організації, збереження біорізноманіття, оцінювання й моделювання, прогнозування впливу природних та антропогенних чинників на довкілля, розроблення та впровадження екологічно обґрунтованих рішень у сфері охорони навколишнього середовища, збалансованого природокористування, стратегій сталого розвитку
Теоретичний зміст предметної області	Теорії, поняття, принципи, концепції взаємодії між живими організмами та довкіллям

Методи, методики та технології	Польові, лабораторні, дистанційні та геоінформаційні методи та технології збирання, обробки, аналізу та інтерпретації екологічної інформації Математико-статистичні методи, моделювання екологічних процесів, цифрові інструменти для розв'язання прикладних і наукових задач у сфері охорони довкілля
Інструменти та обладнання	Обладнання, прилади, устаткування та програмне забезпечення для проведення польових (натурних), лабораторних, дистанційних і геоінформаційних досліджень структури, функціонування та властивостей екосистем різного походження та рівня організації
Виключення	Освітні програми, основний зміст яких стосується підходів та концепцій технологій захисту довкілля, механізмів впливу забруднень на його компоненти, розроблення нових та удосконалення існуючих технологій з підвищення екологічної безпеки належать до спеціальності G2 Технології захисту навколишнього середовища
Приклади типових програм	Освітні програми, основний зміст яких стосується фундаментальних понять, концепцій та принципів взаємовідносин живих організмів та надорганізованих систем між собою та довкіллям, закономірностей їх організації та функціонування, антропогенного впливу на довкілля, збалансованого природокористування і сталого розвитку

Е3 Хімія

Об'єкт (об'єкти) вивчення та/або діяльності	Хімічні елементи, хімічні сполуки та матеріали; хімічні реакції, процеси, що супроводжують чи ініціюють перетворення речовин. Методологія наукових і прикладних досліджень та науково-педагогічної діяльності. Експериментальна, теоретична та обчислювальна хімія
Теоретичний зміст предметної області	Теорії, поняття, принципи, концепції, що стосуються хімічних елементів, хімічних сполук та хімічного зв'язку, хімічних реакцій та процесів, що їх супроводжують, складу, будови та фізико-хімічних властивостей речовин
Методи, методики та технології	Методи й методики якісного, кількісного та структурного аналізу речовин/матеріалів; термодинамічного та кінетичного аналізу фізико-хімічних процесів; квантово-хімічних розрахунків, молекулярного, математичного та комп'ютерного моделювання, хемометрії. Технології хімічного синтезу, обробки та аналізу даних
Інструменти та обладнання	Наукові прилади та обладнання для хімічного синтезу, хімічних та фізико-хімічних досліджень, спеціалізоване програмне забезпечення
Виключення	Освітні програми, основний зміст яких стосується біохімії зараховують до спеціальності «Е1 Біологія та біохімія»

Е4 Науки про Землю

Об'єкт (об'єкти) вивчення та/або діяльності	Земля та інші планети, їхня будова, склад, розвиток, взаємодія між геосферами, взаємодія між Землею та іншими космічними тілами, а також вплив діяльності людини на навколишнє середовище
---	---

Теоретичний зміст предметної області	Теорії, поняття, принципи, концепції будови, фігури, складу, походження, розвитку Землі та/або планет, їхніх геосфер, явищ і процесів, що в них відбуваються
Методи, методики та технології	Фізичні, хімічні, математичні та статистичні, картографічні, геоінформаційні методи, методи натурного, прямого та опосередкованого, польового, лабораторного та дистанційного дослідження оболонок Землі або інших планет, ландшафтів та компонентів геосфер, процесів і явищ, моделювання та опрацювання інформації, методики та технології відповідно до спеціалізації
Інструменти та обладнання	Інструменти, обладнання та устаткування, необхідне для дослідження геосфер та їхніх компонентів, програмне забезпечення, бази даних, інформаційні системи у відповідності до спеціалізації
Виключення	Освітні програми основний зміст яких стосується суспільної географії належать до спеціальності «С6 Географія та регіональні студії»
Приклади типових програм	До спеціальності зараховують освітні програми, основний зміст яких стосується вивчення природних та антропогенно змінених природних комплексів (ландшафтів, геосистем), землезнавства, геології та геофізики, природничої (фізичної) географії, географічної картографії, кліматології та метеорології, гідрології суші та океанографії, геоморфології, палеогеографії, ґрунтознавства та географії ґрунтів, біогеографії, ландшафтознавства

Е5 Фізика та астрономія

Об'єкт (об'єкти) вивчення та/або діяльності	Фізичні та/або астрономічні об'єкти й процеси на різних структурних рівнях організації матерії від елементарних частинок до Всесвіту, найбільш загальні закономірності, які описують властивості, різні форми руху й будову матерії та є основою природничо-наукових знань і уявлень
Теоретичний зміст предметної області	Теорії, поняття, концепції, принципи, що стосуються фізичних властивостей матерії та енергії
Методи, методики та технології	Методи теоретичних та/або експериментальних/емпіричних фізичних та/або астрономічних досліджень, математичні методи, методи обробки та аналізу даних, методи фізичного, математичного та комп'ютерного моделювання, цифрові технології
Інструменти та обладнання	Наукове обладнання для фізичних та/або астрономічних досліджень і вимірювань, спеціалізоване програмне забезпечення
Виключення	Освітні програми, основний зміст яких стосується математичних задач фізики, математичної фізики, зараховуються до спеціальності «Е7 Математика»
Приклади типових програм	До спеціальності зараховують, зокрема, освітні програми, основний зміст яких стосується теоретичної, експериментальної та/або обчислювальної фізики, астрономії, наук про космос

Е6 Прикладна фізика та наноматеріали

Об'єкт (об'єкти) вивчення та/або діяльності	Фізичні процеси та явища в об'ємних і наноматеріалах та технології їх отримання, їхні фізичні властивості, фізичні основи роботи приладів, апаратури та обладнання, наукові та інженерні проблеми дослідження фізичних явищ і процесів
Теоретичний зміст предметної області	Поняття, принципи, концепції застосування знань з фізики для розв'язання прикладних задач природничих наук, техніки і технологій, створення нових приладів, апаратури та обладнання, отримання та застосування наноматеріалів
Методи, методики та технології	Методи фізичного експерименту, вимірювання фізичних величин, - прикладні методи теоретичної та математичної фізики, статистичного оцінювання та обробки експериментальних даних, аналізу й інтерпретації результатів експериментів, методи обчислювального експерименту та моделювання фізичних об'єктів, явищ і процесів, методи управління прикладними та/або дослідницькими/науковими проєктами, технології обчислень та програмування, методики навчання (для освітніх програм, що передбачають присвоєння професійної кваліфікації педагогічного або науково-педагогічного працівника), сучасні цифрові інформаційно-комунікаційні технології
Інструменти та обладнання	Матеріали та устаткування для експериментальних досліджень і технологічних процесів, прилади для вимірювання фізичних величин, комп'ютерні пакети моделювання фізичних об'єктів, явищ і процесів, статистичного оцінювання даних та обробки великих масивів, засоби розробки моделей, комп'ютерної фізики, інформаційно-комунікаційні засоби, спеціалізоване програмне забезпечення, засоби прикладного застосування нейронних мереж, машинного навчання та елементів штучного інтелекту для розв'язання фізичних задач, спеціалізоване фізичне обладнання (крім освітніх програм 3 рівня, орієнтованих на підготовку фахівців з теоретичної та/або обчислювальної прикладної фізики)
Виключення	Освітні програми, основний зміст яких стосується фізики твердого тіла, фізики конденсованого середовища зараховуються до спеціальності Е5 Фізика
Приклади типових програм	До спеціальності зараховують освітні програми, основний зміст яких стосується прикладних аспектів фізики, біофізики, магнетизму, оптики, наноматеріалів, фізичної електроніки, металофізики, першопринципних розрахунків та моделювання фізичних властивостей матеріалів, медичної фізики, наноматеріалів, радіофізики, теплофізики, фізики металів, фізики напівпровідників, фізики плазми, лазерної фізики, фізики приладів

Е7 Математика

Об'єкт (об'єкти) вивчення та/або діяльності	Математичні структури, концепції, ідеї, методи, моделі та теорії, їх розвиток та/або застосування, в тому числі у викладацькій діяльності в області математики
Теоретичний зміст предметної області	Теорії, поняття, концепції, принципи, що стосуються абстрактних систем, побудованих на засадах логіки та акліматизації, структури таких систем, їх властивостей та взаємозв'язків

Методи, методики та технології	Дедуктивний та індуктивний, аналізу та синтезу, узагальнення та абстрагування, аксіоматичні, алгоритмічні, аналітичні та чисельні методи, математичне моделювання Технології програмування, цифрової обробки даних, інформаційні та комунікаційні технології
Інструменти та обладнання	Апаратне та спеціалізоване програмне забезпечення комп'ютерів
Виключення	Освітні програми, основний зміст яких стосується розробки та застосування теоретико-ймовірнісних методів у статистиці належать до спеціальності «Е8 Статистика»
Приклади типових програм	До спеціальності зараховують освітні програми, основний зміст яких стосується математики у цілому або її окремих розділів, зокрема, алгебри, математичної логіки, теорії чисел, дискретної математики, геометрії та топології, математичного аналізу, теорії функції комплексної змінної, функціонального аналізу, диференціальних, різницевих та інтегральних рівнянь, теорії ймовірностей, математичних засад штучного інтелекту, страхової та фінансової математики, математичної фізики, теоретичної механіки, теоретичних основ математичних методів розв'язування прикладних задач

Е8 Статистика

Об'єкт (об'єкти) вивчення та/або діяльності	Математична статистика, прикладна статистика, теорія ймовірностей, випадкові процеси, стохастичні системи
Теоретичний зміст предметної області	Теорії, поняття, концепції, принципи, що стосуються імовірнісно-статистичних моделей явищ, процесів і об'єктів, що мають стохастичну природу
Методи, методики та технології	Методи аналізу та синтезу, узагальнення та абстрагування, алгоритмічні, аналітичні та чисельні методи, ймовірнісно-статистичні методи, методи моделювання та прогнозування стохастичних процесів та систем, поведінки стохастичних об'єктів, методи подання, аналізу та інтерпретації статистичних даних, методи планування статистичних досліджень Технології програмування, цифрової обробки даних, інформаційні та комунікаційні технології
Інструменти та обладнання	Апаратне та спеціалізоване програмне забезпечення комп'ютерів
Виключення	Освітні програми, що стосуються застосування статистики у демографії зараховуються до спеціальності !С1 Економіка» або «С5 Соціологія», залежно від фокусу на економічні чи соціальні аспекти
Приклади типових програм	До спеціальності зараховують освітні програми, основний зміст яких стосується теоретичної (математичної) та/або прикладної статистики, розробки та застосування теоретико-ймовірнісних методів у статистиці, математичних основ алгоритмів аналізу статистичних даних, які не передбачають присвоєння професійних кваліфікацій з професій, для яких запроваджено додаткове регулювання, основний зміст яких стосується застосування статистичних методів у праві, правоохоронній діяльності,

ветеринарії, охороні здоров'я, на транспорті, розроблення статистичних методів аналізу даних

F Інформаційні технології

F1 Прикладна математика

Об'єкт (об'єкти) вивчення та/або діяльності	Математичні моделі та методи для опису і дослідження процесів, явищ та проблем різної природи, та впровадження цих моделей і методів в інформаційних технологіях
Теоретичний зміст предметної області	Теорії, поняття, концепції, принципи розроблення, застосування, дослідження та програмної реалізації математичних моделей і методів у прикладних галузях, зокрема таких, які передбачають використання інформаційних технологій
Методи, методики та технології	Аналітичні та чисельні математичні методи для вирішення фундаментальних та прикладних проблем різної природи, інформаційні та інтелектуальні технології
Інструменти та обладнання	Обчислювальні засоби, апаратне та спеціалізоване програмне забезпечення комп'ютерів
Виключення	Освітні програми, основний зміст яких стосується математичних методів та моделей прийняття рішень, науки про дані зараховані до спеціальності «F4 Системний аналіз та наука про дані», освітні програми, основний зміст яких стосується застосування математичних методів та моделей захисту інформації та інформаційних систем, зараховані до спеціальності «F5 Кібербезпека та захист інформації», освітні програми, основний зміст яких стосується застосування математичних методів та моделей для розв'язання задач виключно предметних областей інших спеціальностей, зараховуються до відповідних спеціальностей, або створюються як міждисциплінарні освітні програми, міждисциплінарна предметна область яких може повністю або частково охоплювати предметну область спеціальності «F1 Прикладна математика»
Приклади типових програм	До спеціальності, зокрема зараховують освітні програми, основний зміст яких стосується математичного та комп'ютерного моделювання, обчислювальної та комп'ютерної математики, математичного забезпечення інформаційних систем, математичних засад аналізу даних та машинного навчання, математичних засад криптографії

F2 Інженерія програмного забезпечення

Об'єкт (об'єкти) вивчення та/або діяльності	Наукові та інженерні основи технологій програмної інженерії, процеси програмної інженерії: визначення вимог, створення, експлуатація, супровід, гарантування та оцінювання якості програмного забезпечення
Теоретичний зміст предметної області	Теорії, поняття, концепції, принципи, визначення вимог, архітектурного проєктування, розроблення, тестування, розгортання, експлуатації, супроводу та гарантування якості програмних продуктів та/або систем, програмного забезпечення обробки та зберігання даних, що охоплюють усі етапи життєвого циклу програмного забезпечення

Методи, методики та технології	Методи, методики, алгоритми та технології розв'язання інженерних задач у життєвому циклі програмного забезпечення таких, як визначення вимог, архітектурне та компонентне проектування, програмування, тестування, інтеграція та розгортання, гарантування якості, управління конфігурацією, управління проектами інженерії програмного забезпечення та інженерними процесами
Інструменти та обладнання	Апаратне та спеціалізоване програмне забезпечення комп'ютерів (середовища розроблення, системи керування версіями, базами даних, тестування та забезпечення якості, платформи DevOps і CI/CD, хмарні сервіси, інструменти моделювання, командної роботи й засоби штучного інтелекту), що використовується в інженерії програмного забезпечення
Виключення	Освітні програми, основний зміст яких стосується виключно апаратної реалізації або проектування обчислювальних пристроїв, вбудованих або кіберфізичних систем зараховують до спеціальності «F7 Комп'ютерна інженерія», аналізу, оптимізації та прийняття рішень у складних системах зараховують до спеціальності «F4 Системний аналіз і наука про дані», теоретичних аспектів інформатики, обчислювальних моделей, теорії алгоритмів зараховують до спеціальності «F3 Комп'ютерні науки», програмних засобів лише як інструментів підтримки процесів, досліджень та/або розробок в інших предметних областях без створення програмного забезпечення зараховують до спеціальностей, до яких належать відповідні предметні області, або створюють як міждисциплінарні освітні програми, міждисциплінарна предметна область яких цілком або частково охоплює предметну область спеціальності «F6 Інформаційні системи та технології»
Приклади типових програм	До спеціальності зараховують освітні програми, основний зміст яких зокрема стосується розроблення та/або дослідження програмного забезпечення, гарантування його якості, управління програмними проектами та продуктами

F3 Комп'ютерні науки

Об'єкт (об'єкти) вивчення та/або діяльності	Математичні основи комп'ютерних наук, моделі, методи, алгоритми, структури даних, комп'ютерні обчислення та їх застосування для створення програмних систем, зокрема обчислювальних, та/або інтелектуальних, та/або розподілених, та/або масштабованих
Теоретичний зміст предметної області	Теорії, поняття, концепції, принципи створення, реалізації, використання й дослідження комп'ютерних алгоритмів, моделей, методів і технологій, процесів обчислень, способів подання та опрацювання даних та знань в інформаційних, комп'ютерних, розподілених, інтелектуальних і вбудованих системах
Методи, методики та технології	Методи та алгоритми розв'язання теоретичних і прикладних задач комп'ютерних наук; методи математичного і комп'ютерного моделювання, технології розроблення програмного забезпечення; методи та технології штучного (обчислювального) інтелекту, опрацювання та аналізу даних
Інструменти та обладнання	Спеціалізоване програмне забезпечення комп'ютерів, зокрема мови програмування, інтегровані середовища розроблення програмного забезпечення, системи управління базами даних, інтелектуальні системи, апаратні та програмні засоби для моделювання й обчислень

Виключення	Освітні програми, основний зміст яких стосується життєвого циклу програмного забезпечення (вимоги, тестування, управління якістю) зараховують до спеціальності «F2 Інженерія програмного забезпечення», використання інформаційних технологій у бізнесі, економіці чи управлінні без розроблення обчислювальних моделей і алгоритмів зараховують до спеціальностей, до яких належать відповідні предметні області або створюють як міждисциплінарні освітні програми, міждисциплінарна предметна область яких цілком або частково охоплює предметну область спеціальності «F6 Інформаційні системи та технології»
------------	---

Приклади типових програм	До спеціальності зараховують, зокрема, освітні програми, основний зміст яких стосується комп'ютерних наук у цілому, теорії та практики комп'ютерних обчислень, розроблення мов програмування та моделювання програмного забезпечення систем штучного інтелекту
--------------------------	--

F4 Системний аналіз та наука про дані

Об'єкт (об'єкти) вивчення та/або діяльності	Математичні основи системного аналізу та науки про дані, слабо структуровані / слабо формалізовані задачі, складні системи, що функціонують в умовах невизначеності, неповноти та нечіткості даних, системні ризики різної природи, аналіз, моделювання, прогнозування та прийняття рішень у складних системах, процеси управління проєктами, дані та процеси роботи з ними, забезпечення якості даних
---	--

Теоретичний зміст предметної області	Теорії, поняття, концепції, принципи системного аналізу, моделювання та оптимізації складних систем і процесів, теорії керування, теорії та систем прийняття рішень, математичного забезпечення систем і засобів штучного інтелекту, науки про дані, аналізу даних та знань, зокрема аналітики великих даних та інтелектуального аналізу даних
--------------------------------------	--

Методи, методики та технології	Математичні й евристичні методи та інформаційні технології аналізу, моделювання, прогнозування, передбачення, проєктування, оптимізації, керування та прийняття рішень щодо складних систем і процесів з невизначеністю, статистичні методи, методи дослідження операцій, машинного навчання, штучного інтелекту, технології програмування
--------------------------------	--

Інструменти та обладнання	Апаратне та спеціалізоване програмне забезпечення комп'ютерів, хмарні сервіси та платформи
---------------------------	--

Виключення	Освітні програми, основний зміст яких стосується застосування системного аналізу та/або науки про дані у прикладних сферах (економіка, соціологія, психологія тощо) створюються, як міждисциплінарні освітні програми, міждисциплінарна предметна область яких частково або повністю охоплює предметні області відповідних спеціальностей й системного аналізу та науки про дані
------------	--

Приклади типових програм	До спеціальності зараховують освітні програми, основний зміст яких стосується загальної методології та математичних методів управління проєктами та ІТ-продуктами, методів системного аналізу, текстової аналітики, методів і моделей інтелектуального аналізу даних, оптимізації, оптимального керування, освітні програми, які не передбачають присвоєння професійних кваліфікацій з професій, для яких запроваджено додаткове регулювання, основний зміст яких стосується застосування наук про дані у
--------------------------	---

праві, правоохоронній діяльності, ветеринарії, охороні здоров'я, на транспорті

F5 Кібербезпека та захист інформації

Об'єкт (об'єкти) вивчення та/або діяльності	Наукові та інженерні основи технологій кібербезпеки та захисту інформації, технології, методи, моделі та засоби інформаційної та кібербезпеки, процеси управління кібербезпекою та захистом інформації, безпека інформаційних ресурсів, систем та технологій, штучного інтелекту, об'єктів інформаційної діяльності та критичної інфраструктури
Теоретичний зміст предметної області	Теорії, поняття, концепції, принципи захисту життєво важливих інтересів людини, суспільства, держави під час використання кіберпростору, безпеки інформаційних систем та технологій, забезпечення своєчасного виявлення, запобігання і нейтралізації цільових (змішаних) атак, об'єктів інформаційної діяльності та критичної інфраструктури у кіберпросторі
Методи, методики та технології	Методи, методики та технології, дослідження, моделювання, аналізу та вдосконалення процесів створення, обробки, передачі, приймання, знищення, відображення, захисту (кіберзахисту) інформаційних ресурсів, розв'язання теоретичних і практичних задач кібербезпеки та захисту інформації у кіберпросторі, виявлення, аналізу кіберінцидентів і протидії ним, запобігання і нейтралізації реальних і потенційних загроз інформаційним ресурсам, об'єктам інформаційної діяльності та критичної інфраструктури, створення, супроводження та забезпечення ефективного функціонування систем захисту інформації, дослідження та вдосконалення процесів обробки та захисту інформаційних ресурсів
Інструменти та обладнання	Прикладне та спеціалізоване програмне забезпечення, мережне устаткування, апаратне забезпечення, засоби та пристрої захисту інформації
Виключення	Освітні програми, основний зміст яких стосується захисту людей та суспільства від кіберзагроз зараховуються до відповідних спеціальностей, або створюються міждисциплінарні освітні програми; Освітні програми, основний зміст яких стосується національної безпеки та оборони, захисту інформаційних ресурсів критичних інфраструктур країни (за визначеними секторами), управління інформаційною безпекою та персональних даних від кіберзагроз різних класів зараховуються до відповідних спеціальностей галузі знань «К Безпека та оборона»
Приклади типових програм	До спеціальності зараховують, зокрема, освітні програми, основний зміст яких стосується технічного та криптографічного захисту інформації, а також протидії технічним розвідкам

F6 Інформаційні системи і технології

Об'єкт (об'єкти) вивчення та/або діяльності	Наукові та інженерні основи інформаційних систем та технологій, інформаційні процеси автоматизованого збирання, зберігання, опрацювання та передавання даних, аналізу та подання інформації, інформаційні системи, їх типи, формування вимог, проектування, розроблення, впровадження і супроводження інформаційних систем та/або технологій, в тому числі програмних технологій Інтернету речей
---	--

Теоретичний зміст предметної області	Теорії, поняття, концепції, принципи збирання зберігання, комп'ютерної обробки, передачі та подання даних, інформації та знань, а також моделювання, архітектури та управління життєвим циклом інформаційних систем, сервісів і технологій
Методи, методики та технології	Методи управління життєвим циклом ІТ-проектів та сервісів, методи і технології збирання, зберігання та інтеграції даних, методи формалізованого подання, системного аналізу, архітектурного проектування, концептуального, математичного та імітаційного моделювання інформаційних систем і технологій, методи статистичного, інтелектуального та візуального аналізу даних, технології штучного інтелекту та автоматизації бізнес-процесів, методи забезпечення якості, тестування та кібербезпеки ІСТ
Інструменти та обладнання	Комп'ютерне апаратне забезпечення загального призначення та спеціалізовані програмно-апаратні комплекси (включно з серверами та високопродуктивними системами), мережне та телекомунікаційне обладнання, хмарні платформи та засоби віртуалізації, спеціалізоване програмне забезпечення для проектування, розроблення, тестування, адміністрування та забезпечення кібербезпеки ІСТ, пристрої Інтернету речей, кіберфізичних систем, периферійні пристрої, давачі та актуатори
Виключення	Освітні програми, основний зміст яких стосується глибокої теоретичної та апаратної інженерії комп'ютерів і комп'ютерних мереж, належать до спеціальності «F7 Комп'ютерна інженерія», освітні програми, основний зміст яких стосується виключно систем і засобів захисту інформації, криптографії та кібератаках, належать до спеціальності «F5 Кібербезпека та захист інформації»
Приклади типових програм	До спеціальності зараховують, зокрема, освітні програми, основний зміст яких стосується розроблення, впровадження та супроводження галузевих (доменних) інформаційних систем та/або корпоративних інформаційних систем таких як медичні, фінансові, логістичні, виробничі чи державні інформаційні системи, адміністрування інформаційних середовищ (бази та сховища даних, розподілені та хмарні системи, Інтернет речей), розроблення та управління проектами інформаційних систем і технологій, забезпеченні їх якості рішень

F7 Комп'ютерна інженерія

Об'єкт (об'єкти) вивчення та/або діяльності	Наукові та інженерні основи технологій комп'ютерної інженерії, комп'ютерні системи та мережі; кіберфізичні, IoT, периферійні, вбудовані, мобільні системи; апаратні системи для тренування моделей штучного інтелекту (GPU/TPU/NPU), архітектури для edge-AI та енергоефективних обчислень; інформаційні інфраструктури, їх апаратно-програмне забезпечення, інтерфейси, процеси життєвого циклу, забезпечення якості, надійності та безпеки
Теоретичний зміст предметної області	Теорії, поняття, концепції, принципи проектування, створення, впровадження, програмування, розгортання та обслуговування апаратно-програмних компонентів комп'ютерних, мережних, інтелектуальних, зокрема нейроморфних, систем та комп'ютерно-керованого обладнання
Методи, методики та технології	Мережні, мобільні, хмарні технології; методи, методики та технології подання, отримання, зберігання, передавання, обробки та захисту інформації, методи та технології людино-машинної взаємодії, методи аналізу

даних, фізичного, інформаційного та комп'ютерного моделювання комп'ютерних систем та мереж

Інструменти та обладнання	Апаратне та спеціалізоване програмне забезпечення комп'ютерів, програмно-технічні засоби моделювання, автоматизації проєктування, тестування, виробництва, моніторингу Засоби штучного інтелекту для підтримки задач комп'ютерної інженерії
Виключення	Освітні програми, основний зміст яких стосується математичного забезпечення комп'ютерних систем зараховуються до спеціальності «F1 Прикладна математика» або створюються міждисциплінарні освітні програми в межах галузі знань «F Інформаційні технології»
Приклади типових програм	До спеціальності зараховують, зокрема, освітні програми, основний зміст яких стосується комп'ютерної інженерії у цілому, проєктування, побудови, функціонування, програмування апаратно-програмних компонентів і комплексів, операційних середовищ, системного програмування, побудови та програмування об'єктів інтернету речей, систем змішаної реальності

G Інженерія, виробництво та будівництво

G1 Хімічні технології та інженерія

Об'єкт (об'єкти) вивчення та/або діяльності	Наукові та інженерні основи хімічних технологій, технології виробництва хімічних речовин із заданими властивостями, процеси синтезу, модифікації, переробки речовин, природної і хімічної сировини, матеріалів, техногенних продуктів
Теоретичний зміст предметної області	Теорії, поняття, концепції, принципи, синтезу, модифікації і переробки речовин
Методи, методики та технології	Методи хімічного і фізико-хімічного аналізу, планування експерименту, моделювання, оптимізації, аналізу даних, проєктування, експлуатації машин, та апаратів та технологічних ліній хімічної технології, сучасні цифрові технології галузі
Інструменти та обладнання	Інструменти для аналізу сировини, проміжних і цільових продуктів та моделювання хіміко-технологічних процесів, технологічне обладнання хімічної та суміжних галузей, спеціалізоване програмне забезпечення, системи для промислового інжинірингу
Виключення	Освітні програми, основний зміст яких стосується формування властивостей металевих, напівпровідникових, діелектричних, композиційних та функціональних матеріалів, зараховуються до спеціальності «G8 Матеріалознавство», освітні програми, основний зміст яких стосується виробництва металів та сплавів зараховуються до спеціальності «G10 Металургія»

G2 Технології захисту навколишнього середовища

Об'єкт (об'єкти) вивчення та/або діяльності	Наукові та інженерні основи технологій захисту навколишнього середовища, технології, технологічні процеси, методи, системи, технічні засоби та способи, спрямовані на забезпечення екологічної безпеки, моніторинг навколишнього середовища, запобігання, зменшення або усунення
---	--

шкідливого впливу антропогенної діяльності на навколишнє середовище, концепції сталого розвитку, екоінновацій, ресурсоефективності

Теоретичний зміст предметної області	Теорії, поняття, концепції, принципи збереження та відновлення навколишнього середовища, впливу забруднень на його компоненти, управління відходами та природотехногенними комплексами і системами
Методи, методики та технології	Методи моніторингу і оцінки впливу природотехногенних комплексів і систем на параметри навколишнього середовища, методи обробки та інтерпретації результатів досліджень з екологічної безпеки, методи моделювання та проєктування систем і процесів з технологій захисту навколишнього середовища та забезпечення техногенно-екологічної безпеки, стандартизовані та верифіковані методи досліджень у сфері екологічної безпеки, сучасні цифрові технології
Інструменти та обладнання	Лабораторне і польове обладнання для контролю компонентів та параметрів навколишнього середовища, обладнання та устаткування для моніторингу навколишнього середовища, апаратне забезпечення для захисту навколишнього середовища, спеціалізоване програмне забезпечення обладнання для дослідження, моделювання, прогнозування, проєктування розробки та вдосконалення природоохоронних технологій, технологічне устаткування для випробувань технологій захисту навколишнього середовища

G3 Електрична інженерія

Об'єкт (об'єкти) вивчення та/або діяльності	Наукові основи електричної інженерії, процеси генерування, передачі, розподілення, зберігання, перетворення та використання електричної енергії, електроенергетичні, електротехнічні, електромеханічні, електротехнологічні, електромехатронні комплекси та системи
Теоретичний зміст предметної області	Теорії, поняття, концепції, принципи проєктування, аналізу, синтезу, автоматизації, оптимізації, моделювання об'єктів та процесів електричної інженерії
Методи, методики та технології	Методи розрахунку електричних та магнітних кіл, систем електропостачання, електроприводів, електричних машин та апаратів, систем автоматизації і керування об'єктами електричної інженерії, методи розробки, моделювання, проєктування і програмування об'єктів електричної інженерії, технології генерування, передачі, розподілення, зберігання, перетворення, використання електричної енергії та управління енергоефективністю, методи аналізу даних, сучасні цифрові технології
Інструменти та обладнання	Контрольно-вимірювальні, електричні та електронні прилади, пристрої автоматизації, мікроконтролери, комп'ютери, спеціалізовані лабораторне обладнання та спеціалізоване прикладне програмне забезпечення

G4 Енерговиробництво

Об'єкт (об'єкти) вивчення та/або діяльності	Наукові та інженерні основи енерговиробництва, процеси та обладнання вироблення, перетворення, розподілу електричної та теплової енергії з використанням атомної, теплової, гідравлічної, сонячної, вітрової, інших джерел енергії, технології штучного клімату, режими експлуатації, ремонту, монтажу, налагодження та подовження строку та зняття з експлуатації
---	--

об'єктів енерговиробництва, управління енерговиробництвом та забезпечення його безпеки

Теоретичний зміст предметної області	Теорії, поняття, концепції, принципи вироблення, перетворення, розподілу електричної та теплової енергії з використанням різних джерел
Методи, методики та технології	Методи, методики та технології отримання, передавання, використання енергії, експлуатації, контролю, моніторингу, фізичного, математичного та комп'ютерного моделювання, аналізу даних, експериментальних досліджень ресурсозбереження та забезпечення екологічної безпеки в енерговиробництвах, сучасні цифрові технології
Інструменти та обладнання	Основне і допоміжне устаткування енерговиробництва, засоби автоматизації, керування, технологічного, інструментального, метрологічного, діагностичного, інформаційного устаткування, організаційні інструменти в енерговиробництвах, лабораторне обладнання та спеціалізоване прикладне програмне забезпечення

G5 Електроніка, електронні комунікації, приладобудування та радіотехніка

Об'єкт (об'єкти) вивчення та/або діяльності	Фізичні процеси і явища в електронних, радіоелектронних, електронних комунікаційних, радіотехнічних, електротехнічних системах, комплексах, пристроях, мережах та їхніх компонентах, створення, виробництво та/або експлуатація зазначених систем та/або комплексів, пристроїв, приладів, мереж та їхніх компонентів
Теоретичний зміст предметної області	Теорії, поняття, концепції, принципи побудови, створення та функціонування електронних, радіоелектронних, електронних комунікаційних, радіотехнічних, систем, комплексів, пристроїв, приладів, мереж та їхніх компонентів
Методи, методики та технології	Методи, методики та технології дослідження, моделювання, проектування, виробництва модернізації та/або експлуатації електронних, радіоелектронних, електронних комунікаційних, радіотехнічних, електротехнічних систем, комплексів, пристроїв, приладів, мереж та їхніх компонентів, методи аналізу даних, сучасні цифрові технології
Інструменти та обладнання	Спеціалізовані програмні, апаратні, програмно-апаратні, технічні, інструментальні, діагностичні, інформаційні засоби, що застосовуються у професійній діяльності при дослідженні, проектуванні, модернізації, впровадженні та/або експлуатації електронних, радіоелектронних, електронних комунікаційних, радіотехнічних, електротехнічних систем, комплексів, пристроїв, приладів, мереж та їхніх компонентів

G6 Інформаційно-вимірювальні технології

Об'єкт (об'єкти) вивчення та/або діяльності	Наукові та інженерні основи інформаційно-вимірювальних технологій, засоби вимірювальної техніки, нормативне, технічне, математичне, програмне та метрологічне забезпечення інформаційно-вимірювальних технологій, вимірювань, контролю, випробувань, калібрування, стандартизації, кваліметрії, оцінки відповідності та простежуваності результатів вимірювань, а також обробки вимірювальної інформації
---	--

Теоретичний зміст предметної області	Теорії, поняття, концепції, принципи технології та засоби отримання, оцінювання, перетворення, передавання, зберігання та оброблення вимірювальної інформації; забезпечення єдності вимірювань
Методи, методики та технології	Методи та технології вимірювань, випробувань, кваліметрії та оцінки відповідності, обробки результатів вимірювань, створення засобів вимірювальної техніки, побудови інтелектуальних засобів вимірювальної техніки, тестування їх програмного забезпечення
Інструменти та обладнання	Засоби вимірювальної техніки, програмно-технічні засоби обробки та оцінювання точності результатів вимірювань, засоби мікропроцесорної техніки та мови їх програмування для проєктування інтелектуальних засобів вимірювальної техніки та вбудованих вимірювальних систем

G7 Автоматизація, комп'ютерно-інтегровані технології та робототехніка

Об'єкт (об'єкти) вивчення та/або діяльності	Наукові та інженерні основи автоматизації, комп'ютерно-інтегрованих технологій та/або робототехніки Побудова, створення, виробництво та/або експлуатація систем автоматизації технологічних процесів, виробництв та організаційних структур, систем автоматичного/автоматизованого керування, робототехнічних систем та комплексів
Теоретичний зміст предметної області	Теорії, поняття, концепції, принципи автоматичного керування комп'ютерно-інтегрованих технологій, а також життєвого циклу систем автоматизації та робототехніки
Методи, методики та технології	Методи теоретичних і експериментальних досліджень, аналізу і синтезу, математичного і комп'ютерного моделювання, аналізу даних, проєктування, діагностування систем автоматизації та робототехніки, технології управління проєктами, інноваційні комп'ютерно-інтегровані та інформаційні технології, сучасні цифрові технології
Інструменти та обладнання	Спеціалізовані програмні та технічні засоби для дослідження, проєктування, моделювання, розроблення та експлуатації систем автоматизації та робототехніки, а також засоби штучного інтелекту та Інтернету речей

G8 Матеріалознавство

Об'єкт (об'єкти) вивчення та/або діяльності	Фізичні, хімічні та інженерні основи матеріалознавства, явища та процеси, пов'язані з формуванням структури і властивостей металевих, неметалевих, композиційних, функціональних матеріалів та технології їх застосування
Теоретичний зміст предметної області	Теорії, поняття, концепції, принципи створення, дослідження та оброблення матеріалів різних класів для досягнення наперед заданого комплексу властивостей, зв'язку між складом, будовою та властивостями матеріалів та механізмів структуроутворення
Методи, методики та технології	Теоретичні та експериментальні методи та методики дослідження складу, структури та властивостей матеріалів, технології створення, застосування, оброблення матеріалів, управління їх структурою та властивостями, методи моделювання складу, структури та властивостей матеріалів і виробів на їх основі методи аналізу даних, сучасні цифрові технології
Інструменти та обладнання	Обладнання для дослідження хімічного та фазового складу, структури, механічних, фізичних, технологічних, експлуатаційних та функціональних

властивостей матеріалів, механічної, термічної та інших видів оброблення, спеціалізоване програмне забезпечення

G9 Прикладна механіка

Об'єкт (об'єкти) вивчення та/або діяльності	Наукові та інженерні основи прикладної механіки, конструкції, машини, устаткування, апарати, механічні та мехатронні системи і комплекси на їх основі, які ґрунтуються на явищах механіки, їх проектування, моделювання, конструювання та технології виготовлення, монтажу, експлуатації і ремонту
Теоретичний зміст предметної області	Теорії, поняття, концепції, принципи застосування знань з механіки для розв'язання прикладних задач техніки і технологій
Методи, методики та технології	Методи фізичного, математичного і комп'ютерного моделювання механічних систем аналізу даних, методи управління проєктами, сучасні цифрові технології, технології прикладної механіки (відповідно до спеціалізації)
Інструменти та обладнання	Технологічне, лабораторне та контрольно-вимірювальне обладнання (відповідно до спеціалізації), спеціалізоване програмне забезпечення

G10 Металургія

Об'єкт (об'єкти) вивчення та/або діяльності	Фізико-хімічні, теплові та механічні процеси, явища, обладнання, технології, пов'язані з отриманням та обробленням металургійної продукції, організація металургійного виробництва
Теоретичний зміст предметної області	Теорії, поняття, концепції, принципи металургійних процесів та явищ, пов'язаних із отриманням металів і сплавів з руд та/чи іншої сировини та первинного оброблення металургійної продукції
Методи, методики та технології	Теоретичні та експериментальні методи дослідження, технології виготовлення матеріалів та виробів металургійної галузі: збагачення та підготовки сировини, виплавки та лиття металів і сплавів, отримання композитів, пластичної деформації, термічної обробки, антикорозійного захисту та нанесення покриттів, методи аналізу даних, сучасні цифрові технології
Інструменти та обладнання	Технологічне, лабораторне та контрольно-вимірювальне обладнання, спеціалізоване програмне забезпечення
Приклади типових програм	До спеціальності зараховують, зокрема, освітні програми, основний зміст яких стосується чорної, кольорової, порошкової та спеціальної металургії, прокатного та ливарного виробництва

G11 Машинобудування

Об'єкт (об'єкти) вивчення та/або діяльності	Наукові та інженерні основи машинобудування, машини, обладнання, технічні об'єкти та системи, їх системний інжиніринг, проектування, виробництво та експлуатація, методологія мехатроніки, а також явища та процеси відповідно до спеціалізацій та напрямів виробничої діяльності
---	---

Теоретичний зміст предметної області	Теорії, поняття, концепції, принципи проєктування, виробництва та експлуатації машин, обладнання, технічних об'єктів та систем
Методи, методики та технології	Технології машинобудування за спеціалізаціями та напрямками виробничої діяльності, методи та технології інжинірингу, зокрема проєктування, розрахунку та конструювання машин, обладнання, технічних об'єктів та систем за спеціалізаціями та напрямками виробничої діяльності, методи прогнозування, теоретичних та експериментальних досліджень технічних об'єктів, аналізу даних математичного, фізичного та комп'ютерного моделювання робочих процесів та об'єктів машинобудування, сучасні цифрові технології
Інструменти та обладнання	CAD, CAE, CAM системи мехатронні, інформаційні та інтелектуальні системи та спеціалізоване програмне забезпечення відповідно до спеціалізацій та напрямів виробничої діяльності, вимірювальні системи для досліджень конструкцій і/або процесів машин та обладнання, комп'ютерноінтегровані засоби вимірювальної техніки, технологічне обладнання машинобудування відповідно до спеціалізацій та напрямів виробничої діяльності
Виключення	Освітні програми, основний зміст яких стосується проєктування та виробництва авіаційної та ракетно-космічної техніки зараховуються до спеціальності «G12 Авіаційна та ракетно-космічна техніка»; освітні програми, основний зміст яких стосується експлуатації транспорту та транспортних систем зараховуються, відповідно до спеціальностей «J5 Морський та внутрішній водний транспорт», «J6 Авіаційний транспорт», «J7 Залізничний транспорт», «J8 Автомобільний транспорт»

G12 Авіаційна та ракетно-космічна техніка

Об'єкт (об'єкти) вивчення та/або діяльності	Процеси та методологія проєктування, дослідження, виготовлення, випробування, сертифікації літальних апаратів, модернізації, експлуатації, технічного обслуговування, діагностики та дослідження стану конструкції авіаційної та ракетно-космічної техніки, їх складових елементів та систем, наукові та інженерні основи авіаційної та ракетно-космічної техніки, системи управління, принципи та правила авіаційної безпеки, методологія сертифікації
Теоретичний зміст предметної області	Теорії, поняття, концепції, принципи створення, дослідження, сертифікації, експлуатації та функціонування авіаційної та ракетно-космічної техніки, її систем та програмного забезпечення
Методи, методики та технології	Методи фізичного, математичного та комп'ютерного моделювання, сучасні аналітичні та числові методи, експериментальні методи, методи випробування, діагностики та неруйнівного контролю, технології забезпечення життєвого циклу авіаційної та ракетно-космічної техніки, її складових елементів, систем, методи аналізу даних, сучасні цифрові технології
Інструменти та обладнання	Програмні комплекси для моделювання, аналізу й оптимізації елементів та систем авіаційної й ракетно-космічної техніки, спеціалізоване технологічне, науково-дослідне, лабораторне й метрологічне обладнання, стенди для випробувань конструкцій, систем і енергетичних установок, засоби

неруйнівного контролю, обладнання матеріалознавчих та механічних лабораторій для діагностики, дослідження й тестування літальних апаратів, вузлів і агрегатів, комп'ютеризовані системи з інформаційним та спеціалізованим програмним забезпеченням, включно з імітаційними та цифровими програмними платформами для розробки, проектування, оцінювання результатів і моделювання життєвого циклу виробів та їхніх підсистем

G13 Харчові технології

Об'єкт (об'єкти) вивчення та/або діяльності	Наукові та інженерні основи харчових технологій, харчові продукти, продовольча сировина, обладнання та технологічні процеси харчової індустрії, системи управління якістю, безпечністю та інноваційним розвитком у сфері харчових технологій, організація харчової промисловості, забезпечення екологічності та енергоефективності виробництва харчових продуктів у контексті сталого розвитку
Теоретичний зміст предметної області	Теорії, поняття, концепції, принципи створення та застосування технологій харчовій індустрії
Методи, методики та технології	Методи і методики контролю якості та безпечності продовольчої сировини і харчових продуктів, моделювання технологічних процесів і рецептурного складу харчових продуктів, проведення теоретичних та експериментальних досліджень, методи аналізу даних, сучасні цифрові технології
Інструменти та обладнання	Лабораторне і технологічне обладнання, прилади, сучасні інформаційні системи та спеціалізоване програмне забезпечення

G14 Деревообробні та меблеві технології

Об'єкт (об'єкти) вивчення та/або діяльності	Наукові та інженерні основи технологій деревообробної та/або меблевої промисловості, деревинна сировина, вироби з деревини та меблі, процеси проектування, конструювання, виготовлення, експлуатації та утилізації продукції деревообробних та меблевих виробництв, організація деревообробної та меблевої промисловості
Теоретичний зміст предметної області	Теорії, поняття, концепції, принципи проектування, конструювання, виготовлення, випробовування та утилізації продукції деревообробних та меблевих виробництв
Методи, методики та технології	Методи та технології конструювання та виготовлення продукції, проектування і реалізації технологічних процесів деревообробних та меблевих виробництв, методи дослідження властивостей деревини, деревинних композитних матеріалів і виробів з них, методи аналізу даних, сучасні цифрові технології
Інструменти та обладнання	Лабораторне та технологічне обладнання для досліджень характеристик і властивостей деревини та деревинних композитних матеріалів, контролю параметрів технологічних процесів, виготовлення, випробування, монтажу та утилізації готової продукції та її складових, спеціалізоване програмне забезпечення

G15 Технології легкої промисловості

Об'єкт (об'єкти) вивчення та/або діяльності	Наукові та інженерні основи технологій легкої промисловості, організація легкої промисловості, продукти виробництв легкої промисловості, процеси проєктування, конструювання, моделювання, дизайн-проєктування, технологічної підготовки, виготовлення, первинної обробки, оздоблення, експертизи й контролю якості матеріалів та виробів легкої промисловості
Теоретичний зміст предметної області	Теорії, поняття, концепції, принципи одержання продуктів виробництв легкої промисловості, первинної обробки, оздоблення, експертизи й контролю якості матеріалів та виробів легкої промисловості
Методи, методики та технології	Методи й методики проєктування матеріалів та виробів легкої промисловості, методи комп'ютерного моделювання й проєктування продуктів виробництв та технологій легкої промисловості, методи й методики досліджень, експертизи й оцінювання якості матеріалів та готових виробів легкої промисловості, статистичні методи обробки та аналізу даних, технології одержання матеріалів та виробів легкої промисловості, цифрові технології та технології сталого розвитку виробництв легкої промисловості
Інструменти та обладнання	Прилади й обладнання для проєктування, виготовлення, дослідження та контролю якості продуктів виробництв легкої промисловості, спеціалізоване програмне забезпечення

G16 Гірництво та нафтогазові технології

Об'єкт (об'єкти) вивчення та/або діяльності	Наукові та інженерні основи технологій гірництва та/або нафтогазових технологій, організація гірничо-рудної та/або нафтогазової промисловості, буріння свердловин, розробка родовищ, видобування, збагачення та транспортування корисних копалин, нафти і газу, гірничі та нафтогазові системи і технології, підземні споруди, забезпечення безпеки праці та екологічної безпеки в гірничо-рудній та/або нафтогазовій промисловості
Теоретичний зміст предметної області	Теорії, поняття, концепції, принципи оцінювання, планування, розробки родовищ та управління в гірничій та нафтогазовій галузі
Методи, методики та технології	Методи теоретичних і експериментальних досліджень, фізичного, математичного та комп'ютерного моделювання, аналізу даних, проєктування, вдосконалення та розробки новітніх гірничих та/або нафтогазових технологій, технології буріння свердловин, геобудівництва, відкритої та підземної розробки родовищ, видобування, збагачення, транспортування та зберігання корисних копалин, нафти і газу, цифрові технології
Інструменти та обладнання	Гірничі машини та комплекси, маркшейдерське, геобудівельне, транспортне, збагачувальне, бурове і нафтогазопромислове обладнання та інструменти, контрольно-вимірювальні прилади, спеціалізоване програмне забезпечення

G17 Архітектура та містобудування

Об'єкт (об'єкти) вивчення та/або діяльності	Наукові, інженерні та мистецькі основи архітектури та містобудування, суспільно-гуманітарні засади та теорія архітектурно-містобудівної діяльності, історія архітектури, синтез мистецтв в архітектурі, будівлі і споруди різного призначення, їх комплекси та внутрішній простір,
---	--

архітектурно-містобудівне середовище, об'єкти благоустрою, ландшафтної архітектури, монументального і монументально-декоративного мистецтва, території (частини територій) адміністративно-територіальних одиниць і населених пунктів, реконструкція і реставрація архітектурно-містобудівних об'єктів, конструктивний, інженерний, технологічний та економічний аналіз архітектурно-містобудівних проєктів.

Теоретичний зміст предметної області	Теорії, поняття, концепції, принципи архітектурно-містобудівної діяльності
Методи, методики та технології	Методи й технології проєктування об'єктів архітектури та містобудування, методи графічного та комп'ютерного моделювання, макетування; збирання, систематизації та аналізу інформації; проведення наукових і прикладних досліджень, технології натурних обстежень об'єктів архітектури та містобудування; виконання проєктної документації та здійснення авторського нагляду, сучасні цифрові технології
Інструменти та обладнання	Комп'ютерне обладнання для архітектурного проєктування, моделювання, візуалізації. Технічні засоби обробки інформації та виготовлення моделей, обладнання для натурних обстежень, архітектурно-проєктне та креслярське обладнання, матеріали і приладдя для виконання графічних, художніх робіт та макетування, спеціалізоване програмне забезпечення.
Виключення	Освітні програми, основний зміст яких стосується реставрації творів образотворчого мистецтва та інших візуальних мистецтв при реставрації архітектурних об'єктів зараховуються до спеціальності «В4 Образотворче мистецтво та реставрація»; Освітні програми, основний зміст яких стосується техніко-технологічного забезпечення процесу реставрації архітектурних об'єктів, процесів конструювання, будівництва, експлуатації, відновлення, ліквідації будівель, інженерних споруд і мереж різного функціонального призначення, інженерних аспектів функціонально-планувальної організації територій та інженерного благоустрою зараховуються до спеціальності «G19 Будівництво та цивільна інженерія»; Освітні програми, основний зміст яких стосується об'єктів землеустрою, топографо-геодезичної і картографічної діяльності, державного земельного кадастру та інших геоінформаційних систем, геопросторових даних про стан і використання земель, територій та інженерної інфраструктури зараховуються до спеціальності «G18 Геодезія та землеустрій»; Освітні програми, основний зміст яких стосується об'єктів діяльності садово-паркового господарства різного функціонального призначення зараховуються до спеціальності «H3 Садово-паркове господарство»

G18 Геодезія та землеустрій

Об'єкт (об'єкти) вивчення та/або діяльності	Параметри фігури та гравітаційного поля Землі, відображення її поверхні на топографічних і тематичних картах та планах, геопросторові дані про стан і використання земель, територій та інженерної інфраструктури, процеси регулювання земельних відносин і раціональної організації території адміністративно-територіальних одиниць і суб'єктів господарювання, ведення земельного та інших кадастрів, геоінформаційних систем, динаміка просторових об'єктів і процесів, що підлягають моніторингу та оцінюванню
---	---

Теоретичний зміст предметної області	Теорії, поняття, концепції, принципи топографо-геодезичної і картографічної діяльності, землеустрою, кадастрів, геоінформатики, моніторингу, оцінки земель і нерухомого майна, інженерно-геодезичних вишукувань і створення геопросторових даних у просторі і часі
Методи, методики та технології	Методи збирання, опрацювання та аналізу геопросторових даних, методи експериментальних досліджень, прогнозування, моделювання, оптимізації та прийняття ефективних рішень, методики польових, камеральних та дистанційних спостережень (вишукувань), технології геодезичних вимірювань, землевпорядного проектування та/або використання геоінформаційних систем, геоінформаційні та автоматизовані технології управління геопросторовими даними, сучасні цифрові технології
Інструменти та обладнання	Інструменти, прилади, обладнання, необхідні для розв'язання задач та/або комплексних проблем у сфері геодезії та/або землеустрою, спеціалізоване програмне забезпечення

G19 Будівництво та цивільна інженерія

Об'єкт (об'єкти) вивчення та/або діяльності	Наукові та інженерні основи технологій будівництва, технології та процеси планування, проєктування, будівництва, реконструкції, відновлення, експлуатації, обслуговування і ліквідації будівель, інженерних споруд і мереж різного функціонального призначення, територій, природно-техногенні системи, організація будівництва, забезпечення якості, безпеки праці та екологічної безпеки
Теоретичний зміст предметної області	Теорії, поняття, концепції, принципи містопланування, конструювання, зведення, утримання та ліквідації будівель, інженерних споруд і мереж впродовж життєвого циклу
Методи, методики та технології	Методи фізичного, математичного, інформаційного, комп'ютерного моделювання; методики натурних, лабораторних, дистанційних досліджень і проєктування, аналізу даних, техніко-економічного обґрунтування планувальних, конструктивних та технологічних рішень; технології будівництва, сучасні цифрові технології
Інструменти та обладнання	Інструменти, контрольно-вимірювальні прилади, устаткування для натурних, лабораторних, дистанційних досліджень, спеціалізоване програмне забезпечення, машини, технологічне обладнання, пристосування для виконання робіт у галузі
Виключення	Освітні програми, основний зміст яких стосується архітектурно-планувальної організації будівель, споруд та/або їх комплексів; архітектурно-містобудівного проєктування; архітектурних аспектів реконструкції зараховуються до спеціальності «G17 Архітектура та містобудування»; Освітні програми, основний зміст яких стосується розробки схем та стратегій просторового планування траси із елементами транспортної інфраструктури зараховуються, відповідно, до спеціальностей «J5 Морський та внутрішній водний транспорт», «J6 Авіаційний транспорт», «J7 Залізничний транспорт» та «J8 Автомобільний транспорт»
Приклади типових програм	Освітні програми, основний зміст яких стосується конструктивного вирішення і методів зведення елементів транспортної інфраструктури,

зокрема, дорожнього полотна, будівель, споруд та їх окремих елементів, функціонально-планувальної та інженерної організації урбанізованих територій; планування і забудови урбанізованих територій та їх інженерної і транспортної інфраструктури; інженерного благоустрою урбанізованої території; інженерних і транспортних аспектів просторового планування урбанізованих територій

G20 Видавництво та поліграфія

Об'єкт (об'єкти) вивчення та/або діяльності	Наукові та інженерні основи технологій видавництва та/або поліграфії, видавничі та/або поліграфічні друковані та електронні продукти, організація видавничо-поліграфічного виробництва Його технологічне, інформаційне, інструментальне, метрологічне, діагностичне, матеріальне забезпечення
Теоретичний зміст предметної області	Теорії, поняття, концепції, принципи видавничого опрацювання різних видів інформації та контенту різної природи, створення та удосконалення видавничих та поліграфічних друкованих та електронних продуктів
Методи, методики та технології	Методи аналізу даних, конструювання, випробування, контролю якості продукції, розрахунку, візуалізації, діагностування, моделювання, проектування, матеріального забезпечення, технології видавничо-поліграфічного виробництва
Інструменти та обладнання	Сучасні цифрові технології, апаратно-програмні комплекси видавництва та поліграфії, спеціалізоване програмне забезпечення обладнання для реалізації технологічних процесів, інструменти контролю, проектування та моделювання видавничо-поліграфічного виробництва
Приклади типових програм	Освітні програми, основний зміст яких стосується технологій і продукції пакування

G21 Біотехнології та біоінженерія

Об'єкт (об'єкти) вивчення та/або діяльності	Наукові та інженерні основи біотехнологій, біологічні агенти та біотехнологічні процеси виробництва практично важливих цільових продуктів для різних галузей промисловості (ферменти, органічні кислоти, пігменти, поліолі, заквашувальні культури та ін), медицини (антибіотики, еубіотики, імунобіологічні препарати та ін), сільського господарства (біостимулятори росту і біозасоби захисту рослин), охорони довкілля (біодеструктори і біосорбенти ксенобіотиків) шляхом біосинтезу та/або біотрансформації
Теоретичний зміст предметної області	Теорії, поняття, концепції, принципи промислового використання біосинтетичного та/або біотрансформаційного потенціалу біологічних агентів у біотехнології та біоінженерії
Методи, методики та технології	Хімічні, фізико-хімічні, біохімічні, мікробіологічні, молекулярно-біологічні та генетичні методи дослідження, технології біотехнологічних виробництв, цифрові технології, методи моделювання, методи аналізу даних та біоінформаційні методи
Інструменти та обладнання	Обладнання для аналізу біологічних агентів та їх метаболітів, устаткування для культивування біологічних агентів та виділення і очищення цільових продуктів, сучасні інформаційні системи, системи автоматизованого

проектування біотехнологічних виробництв та спеціалізоване програмне забезпечення

Виключення	Освітні програми, основний зміст яких стосується технологій виробництва лікарських засобів з хімічної та природної (рослинної та тваринної) сировини зараховуються до спеціальності «І8 Фармація (за спеціалізаціями)», Освітні програми, основний зміст яких стосується медичних виробів та допоміжних засобів до них, біотехнічних систем, інженерного забезпечення телемедицини зараховуються до спеціальності «G22 Біомедична інженерія»
------------	---

G22 Біомедична інженерія

Об'єкт (об'єкти) вивчення та/або діяльності	Фізичні, хімічні й біологічні основи біоінженерії, медичні вироби та допоміжні засоби до них, медична техніка, біоматеріали, штучні органи, протези, штучні біологічні об'єкти, біомедичні вироби, біологічні, біотехнічні, біоінженерні системи, технології біомедичної інформатики, біокібернетики, телемедицини - їх моделювання, розробка, проектування, виробництво, впровадження, використання, експертиза, супровід для потреб профілактики, діагностики, лікування, реабілітації, захисту здоров'я, безпеки, збільшення тривалості і якості життя
Теоретичний зміст предметної області	Теорії, поняття, концепції, принципи взаємодії інженерних і штучних біологічних об'єктів з організмом на всіх його рівнях
Методи, методики та технології	Методи проектування, конструювання, експлуатації, аналізу даних, фізичного і комп'ютерного моделювання, технології біомедичної та клінічної інженерії; захисту від негативних впливів, експертні, сучасні цифрові технології
Інструменти та обладнання	Лабораторне, діагностичне, лікувальне, реабілітаційне, технологічне обладнання, матеріали, спеціалізоване програмне забезпечення
Виключення	Освітні програми, основний зміст яких стосується біотехнологічних процесів виробництва цільових продуктів шляхом біосинтезу та/або біотрансформації зараховуються до спеціальності «G21 Біотехнології та біоінженерія»
Приклади типових програм	До спеціальності зараховують, зокрема, освітні програми, основний зміст яких стосується клінічної, реабілітаційної, трансляційної інженерії, біоінженерії, біозахисту і біобезпеки, біонанотехнологій; біомедичної електроніки, біомеханіки, біомехатроніки, ортопедичної біоінженерії і протезування, технологій виробництва та використання штучних біологічних об'єктів та систем, призначених для діагностики, лікування та реабілітації

Н Сільське, лісове, рибне господарство та ветеринарна медицина

Н1 Агрономія

Об'єкт (об'єкти) вивчення та/або діяльності	Ґрунти, сільськогосподарські культури, біотичні та абіотичні фактори ризику, добрива, регулятори росту, засоби захисту рослин, компоненти агроценозів, технологічні процеси вирощування, доробки, зберігання та первинної переробки продукції
---	---

Теоретичний зміст предметної області	Теорія, поняття, концепції і принципи сталого управління ґрунтами та продукційними процесами агроценозів, контролю шкідливих організмів, керованого та кліматоорієнтованого виробництва продукції рослинництва, управління виробничими ризиками
Методи, методики та технології	Методи, методики та технології моніторингу, діагностики агроценозів, досягання необхідного рівня врожайності та якості продукції залежно від цільового призначення, наукових досліджень в агрономії, статистичні методи аналізу даних, інтерпретація результатів, - технології механізації, автоматизації та цифровізації процесів вирощування, доробки, зберігання та первинної переробки
Інструменти та обладнання	Інструменти та обладнання моніторингу та діагностики агроценозів, аналізу якості продукції, догляду за посівами й збирання, доробки зберігання й первинної переробки, спеціалізоване програмне забезпечення та цифрові сервіси, бази даних факторів вирощування

Н2 Тваринництво

Об'єкт (об'єкти) вивчення та/або діяльності	Тварини, біологічні, технологічні та організаційні процеси, пов'язані з їх розведенням, утриманням, годівлею, відтворенням і раціональним використанням тварин, продукції тваринництва
Теоретичний зміст предметної області	Теорія, поняття, принципи, концепції біологічних та фізіологічних основ продуктивності, селекції, годівлі та відтворення тварин, організації технологічних систем з виробництва та/або переробки у тваринництві та сталого управління ними і виробничими ризиками
Методи, методики та технології	Методи, методики і технології у тваринництві та/або переробці отриманої продукції, спеціалізовані цифрові технології
Інструменти та обладнання	Спеціалізовані інструменти, прилади, лабораторне і технологічне обладнання, цифрові засоби та програмне забезпечення, що використовуються для досліджень, управління й здійснення технологічних процесів у тваринництві
Виключення	Ветеринарна практика, ветеринарно-санітарний контроль харчових продуктів

Н3 Садово-паркове господарство

Об'єкт (об'єкти) вивчення та/або діяльності	Садово-паркові об'єкти різного функціонального призначення, їх архітектурно-композиційні елементи; квітникарство та газони, декоративне розсадництво та тепличне господарство; створення, реконструкція та утримання зелених насаджень
Теоретичний зміст предметної області	Теорія, поняття, концепції, принципи історії, культури та економіки садово-паркового господарства, розмноження, вирощування, догляду та використання декоративних рослин, створення, утримання та відновлення зелених насаджень у межах урбанізованих, рекреаційних і спеціалізованих територій; принципи сталого управління зеленими територіями

Методи, методики та технології	Біологічні, екологічні та природоошадні агротехнологічні та управлінські методи; методики створення, догляду, відновлення та оцінювання стану зелених насаджень
Інструменти та обладнання	Спеціалізоване програмне забезпечення, прилади та обладнання для ведення польових і камеральних досліджень та агротехнічних робіт у садово-парковому господарстві
Виключення	Архітектурне та містобудівне проєктування, дизайнерська діяльність

Н4 Лісове господарство

Об'єкт (об'єкти) вивчення та/або діяльності	Лісові екосистеми, лісові ресурси, деревинна та недеревинна продукція лісового походження, виробничі та відновлювальні процеси в лісовому та/або мисливському господарстві
Теоретичний зміст предметної області	Теорії, поняття, концепції, закономірності, принципи створення, вирощування, формування лісових біоценозів, функцій лісу, взаємовпливу лісу, суспільства та довкілля, принципи сталого лісокористування, концепції відтворення та охорони лісів, основи управління лісовими ресурсами
Методи, методики та технології	Методи, методики та технології досліджень стану лісових екосистем, оцінювання та використання лісових ресурсів, їх інвентаризації, використання деревинної та недеревинної продукції та екосистемних функцій лісу
Інструменти та обладнання	Машини, механізми та інструменти для технологічних процесів у лісовому та/або мисливському господарстві, спеціалізовані цифрові засоби та програмне забезпечення, та інформаційно-аналітичні системи
Виключення	Загальна екологія, природоохоронна діяльність поза лісовим господарством
Включення	Освітні програми, основний зміст яких стосується мисливського господарства

Н5 Водні біоресурси та аквакультура

Об'єкт (об'єкти) вивчення та/або діяльності	Біологічні та виробничі системи виробництва, вирощування, відтворення, збереження, використання та охорони об'єктів водних біоресурсів і аквакультури, продукція аквакультури
Теоретичний зміст предметної області	Теорії, поняття, концепції, принципи щодо. біологічних основ росту та відтворення, теорії керованих виробничих процесів у водному середовищі, сталого використання водних біоресурсів та аквакультури, рибальства, іхтіопатології, управління виробничими процесами
Методи, методики та технології	Аналіз та інтерпретація результатів у лабораторних, польових, виробничих умовах, статистична обробка даних, технології виробництва, вирощування, відтворення, збереження, використання та охорони об'єктів водних біоресурсів і аквакультури
Інструменти та обладнання	Інструменти та обладнання для лабораторних, польових та/або виробничих умов, технологічних процесів, технічні засоби та інформаційні системи в сфері водних біоресурсів та аквакультури

Виключення Екологічний моніторинг без виробничої складової

Н6 Ветеринарна медицина

Об'єкт (об'єкти) вивчення та/або діяльності
Теоретичний зміст предметної області

Стан здоров'я тварин, фізіологічні та патологічні стани, репродуктивна функція тварин, показники безпечності та якості харчових продуктів і кормів за виробництва та обігу, моралі біоетики, принципи біобезпеки та біозахисту Теорії, поняття, принципи, концепції профілактики та діагностики хвороб тварин, лікування тварин, їх репродуктивної функції, забезпечення благополуччя тварин, ветеринарно-санітарної експертизи, управління, біоетичні та правові засади професійної діяльності

Методи, методики та технології

Методи, методики та технології клінічної та лабораторної діагностики, терапевтичного та хірургічного лікування тварин і впливу на їх репродуктивну функцію, визначення показників безпечності та якості харчових продуктів і кормів, інноваційно-дослідницькі, науково-прикладні, цифрові

Інструменти та обладнання

Інструменти та обладнання для діагностики стану здоров'я, профілактики хвороб, лікування і відтворення тварин, дослідження біологічних субстратів, контролю харчових продуктів і кормів, проведення наукових досліджень та спеціалізоване програмне забезпечення

Н7 Агроінженерія

Об'єкт (об'єкти) вивчення та/або діяльності
Теоретичний зміст предметної області

Інженерно-технічне та/або інженеро-технологічне забезпечення сільського та/або лісового та/або рибного господарства та/або аграрної інфраструктури

Теорія, поняття, принципи, концепції агропромислового виробництва та/або агроінженерних систем, зокрема інженерні теорії технічних систем, принципи механізації та автоматизації, основи енерго- та ресурсоефективності, системні підходи до оптимізації інженерного забезпечення виробництва

Методи, методики та технології

Методи, методики і технології виробничої та/або технічної експлуатації, дослідження та/або оптимізації агроінженерних систем

Інструменти та обладнання

Технічні засоби, обладнання для налаштування, діагностики, обслуговування, ремонту та інженерно-технічного та/або інженеро-технологічного забезпечення агропромислового виробництва та/або аграрної інфраструктури Спеціалізовані програмні продукти та/або цифрові платформи для моделювання та/або розрахунків агроінженерних систем

Виключення

Освітні програми, основний зміст яких стосується технічної та комерційної експлуатації автотранспортних систем та їх елементів зараховуються до спеціальності «J8 Автомобільний транспорт»;
конструювання, проектування та виробництва машин і обладнання сільського, лісового, рибного господарств зараховуються до спеціальності «G11 Машинобудування»;
виробництво та передача електроенергії, проектування, експлуатація та обслуговування електротехнічного та електроенергетичного обладнання зараховуються до спеціальності «G3 Електрична інженерія»

І Охорона здоров'я та соціальне забезпечення

ІІ Стоматологія

Об'єкт (об'єкти) вивчення та/або діяльності	Органи та тканини щелепно-лицевої ділянки людини, стоматологічне здоров'я, етіологія, патогенез, діагностика лікування та профілактика захворювань та патологічних станів щелепно-лицевої ділянки, стоматологічна практика..
Теоретичний зміст предметної області	Теорії, поняття, принципи, концепції фізіологічного та патологічного станів органів і тканин щелепно-лицевої ділянки людини та взаємний вплив їх стану і організму в цілому, анатомія та фізіологія органів і тканин щелепно-лицевої ділянки
Методи, методики та технології	Методи діагностики, лікування та профілактики в стоматології, сучасні методи, теоретичних, епідеміологічних, експериментальних та клінічних досліджень у сфері стоматології, методи моделювання, соціально-психологічні, експертних оцінок, статистичної обробки результатів досліджень та аналізу даних, управління (науковими) проектами (додатково для рівня доктора філософії)
Інструменти та обладнання	Стоматологічні інструменти та обладнання, цифрові технології, спеціалізоване програмне забезпечення

І2 Медицина

Об'єкт (об'єкти) вивчення та/або діяльності	Збереження здоров'я людини, організм людини, , профілактика, етіологія, патогенез, діагностика та лікування захворювань, патологічних станів, в тому числі під дією екстремальних факторів та травм, медична практика
Теоретичний зміст предметної області	Доказові поняття та теорії, концепції, закономірності виникнення, профілактики, діагностики та лікування захворювань, патологічних станів та травм, концепції клінічного менеджменту та організації медичної допомоги, правові та етичні стандарти в медичній практиці
Методи, методики та технології	Методи клінічного, методики інтерпретації результатів лабораторних та інструментальних досліджень, технології доказової медицини, клінічного мислення та прийняття рішень, медичні інформаційно-аналітичні технології, методи наукових досліджень та статистичної обробки даних (для рівня доктора філософії), методики формування та представлення науково обґрунтованих результатів (для рівня доктора філософії)
Інструменти та обладнання	Сучасні діагностичні, лікувальні, симуляційні медичні інструменти та обладнання, спеціалізоване програмне забезпечення

І3 Педіатрія

Об'єкт (об'єкти) вивчення та/або діяльності	Збереження здоров'я дітей різного віку, організм людини, етіологія, патогенез, діагностика, лікування та профілактика захворювань, патологічних станів та травм у дітей
Теоретичний зміст предметної області	Доказові поняття та теорії, концепції, закономірності виникнення, профілактики, діагностики та лікування захворювань, патологічних станів та травм у дітей різного віку, концепції клінічного менеджменту та організації педіатричної допомоги, правові та етичні стандарти в педіатричній практиці

Методи, методики та технології	Методи клінічного обстеження, методики інтерпретації результатів лабораторних та інструментальних досліджень, технології доказової медицини, клінічного мислення та прийняття рішень, медичні інформаційно-аналітичні технології, методи наукових досліджень та статистичної обробки даних (для рівня доктора філософії), методики формування та представлення науково обґрунтованих результатів (для рівня доктора філософії), методики науково-педагогічної діяльності у вищій освіті (для рівня доктора філософії), методи та технології управління науковими та прикладними проектами (для рівня доктора філософії)
Інструменти та обладнання	Сучасні діагностичні, лікувальні, симуляційні медичні інструменти та обладнання, інформаційно-комунікаційні засоби, спеціалізоване програмне забезпечення, інформаційно-аналітичні інструменти (для рівня доктора філософії)

I4 Медична психологія

Об'єкт (об'єкти) вивчення та/або діяльності	Психіка і поведінка людини у контексті здоров'я та хвороби
Теоретичний зміст предметної області	Теорії, поняття, принципи, концепції психічних явищ, процесів і станів людини в контексті її здоров'я та хвороби, взаємодії психіки і соми у здоровому та хворому організмі
Методи, методики та технології	Методи, методики та технології: клініко-психологічні, психодіагностичні, психо- (фармако) терапевтичні та психосоціальні втручання, психометричні, психофізіологічні, статистичні, психокорекційні, психоедукаційні, комунікаційні, психопрофілактичні, спеціалізовані цифрові технології
Інструменти та обладнання	Інструменти: психодіагностики, психологічної корекції та терапії, психофізіологічне обладнання, комп'ютерні та мультимедійні психодіагностичні комплекси, записи і документація, телемедичні засоби

I5 Медсестринство

Об'єкт (об'єкти) вивчення та/або діяльності	Здоров'я людини, медсестринська діяльність у його збереженні, зміцненні і відновленні, Для спеціалізації I5.02 Екстрена медицина – невідкладні стани людини та технології надання екстреної медичної допомоги на догоспітальному і ранньому госпітальному етапах
Теоретичний зміст предметної області	Теорії, поняття, концепції, принципи охорони здоров'я населення, теорії та моделі медсестринського догляду, надання допомоги (за спеціалізацією), принципи адміністрування та управління в медсестринстві. етичні і правові засади діяльності у сфері медсестринства
Методи, методики та технології	Анамнестичні, клінічні, лабораторні, інструментальні методи, методи управління, організації та забезпечення медсестринської діяльності, методики навчання та професійного розвитку, спеціалізовані цифрові технології, комунікаційні техніки, методи доказової медицини

Інструменти та обладнання	Сучасні діагностичні, маніпуляційні, симуляційні інструменти обладнання, спеціалізоване програмне забезпечення, інструменти та обладнання відповідно до спеціалізації
---------------------------	---

I6 Технології медичної діагностики та лікування

Об'єкт (об'єкти) вивчення та/або діяльності	Для спеціалізації I6.01 Лабораторна діагностика – здоров'я людини, лабораторне діагностування, контроль лікування захворювань людини Для спеціалізації I6.02 Протезування-ортезування – протезування, ортезування, реабілітація, керування процесами, які включають підбір, проектування, виробництво і налаштування протезів та ортезів
Теоретичний зміст предметної області	Для спеціалізації I6.01 Лабораторна діагностика – теорії, поняття, концепції, принципи фундаментальних, біомедичних, хімічних, клінічних та соціальних наук, лабораторної діагностики патологічних станів людини, теоретичних і практичних основ управління, принципи управління якістю лабораторних досліджень Для спеціалізації I6.02 Протезування-ортезування – теорії, поняття, концепції, принципи протезування-ортезування, зокрема у разі відсутності кінцівок, управління процесом протезування-ортезування та реабілітації осіб з протезами та/чи ортезами від проектування до ефективного користування протезами та/чи ортезами, принципи та стратегії управління практикою та проведення клінічно значущих досліджень з протезування-ортезування в рамках етичних норм
Методи, методики та технології	Для спеціалізації I6.01 Лабораторна діагностика – методи, методики та технології лабораторних досліджень (гістологічних, гістохімічних, клініко-діагностичних, біохімічних, бактеріологічних, вірусологічних, імунологічних, цитологічних, молекулярно-генетичних, патолого-анатомічних, санітарно-гігієнічних тощо), методи та технології управління й організації роботи лабораторної служби Для спеціалізації I6.02 Протезування-ортезування – методи клінічного обстеження пацієнта, виявлення, формулювання та визначення пріоритетності функціональних порушень систем організму, SMART-цілей, формування плану реабілітації, аналізу та оцінки методів доказової практики, технології виготовлення протезів-ортезів, психологічної підтримки, довготривалого спостереження за пацієнтом, методи розробки нових конструкцій протезів та ортезів, визначення недоліків у організації процесів, управління практикою та етичне підприємництво, методика викладання
Інструменти та обладнання	Для спеціалізації I6.01 Лабораторна діагностика – обладнання клінічних, біохімічних, патоморфологічних, імунологічних, цитологічних, мікробіологічних та інших лабораторій, відповідно до державних стандартів, стандартів ISO/IEC Для спеціалізації I6.02 Протезування-ортезування – обладнання для виробництва та налаштування протезів-ортезів відповідно до державних стандартів і стандарту ISO/IEC

I7 Терапія та реабілітація

Об'єкт (об'єкти) вивчення та/або діяльності	I7.01 Фізична терапія – порушення рухових та пов'язаних з ними функцій, які забезпечують активність та участь особи, оптимізація функціонування відповідно до можливостей, бажань і потреб людини у середовищі, практична діяльність, заснована на доказах: визначення та опис рухових та
---	--

пов'язаних з ними порушень, створення, виконання та контроль реалізації програми втручання, лідерство, наставництво, супервізія організаційна, освітня та дослідницька діяльність у фізичній терапії, етичний кодекс фізичного терапевта та правові норми

17.02 Ерготерапія – сфера професійної діяльності та процес ерготерапії, комплексні обмеження заняттєвої активності та участі осіб, груп та популяцій, складні порушення різних функцій організму, які впливають на заняттєву участь, адаптація середовища, уможливлення та оптимізація заняттєвої участі, безпечне провадження професійної діяльності, заснованої на доказах, правові норми та етичні принципи, управління, лідерство, наставництво і супервізія, освітня і наукова діяльність у ерготерапії

17.03 Терапія мови та мовлення – увесь спектр розладів комунікації та ковання у людей різного віку Профілактика, діагностика, формальне й неформальне оцінювання та терапія для забезпечення оптимального функціонування осіб з розладами комунікації та ковання

Теоретичний
зміст предметної
області

17.01 Фізична терапія – поняття, теорії та принципи відновлення порушених рухових та пов'язаних з ними функцій, які забезпечують активність та участь осіб усіх вікових груп

17.02 Ерготерапія – обмеження заняттєвої активності та участі, порушення функцій організму, які впливають на заняттєву участь осіб, груп, популяцій, принципи, концепції та теорії, заняттєвоорієнтовані та клієнтоорієнтовані підходи, які стосуються уможливлення та оптимізації заняттєвої участі, адаптація середовища

17.03 Терапія мови та мовлення – принципи, концепції, теорії та методи галузі комунікації, когнітології, дисфагології та їхніх розладів, методи обстеження та терапії розладів комунікації, когніції та ковання різних етіологій та патогенезу, правові норми та етика професійної діяльності терапевта мови і мовлення

Методи, методики
та технології

17.01 Фізична терапія – методи, методики та технології обстеження та контролю рухових та пов'язаних з ними порушень, спостереження, опитування, тестування та вимірювання), реалізації та корекції програми фізичної терапії (навчання, вправи, мануальні техніки, допоміжні засоби, преформовані фізичні чинники, адаптація фізичного оточення), організаційної та дослідницької діяльності у фізичній терапії, вербального і невербального спілкування, навчання впродовж життя

17.02 Ерготерапія – методи, методики та технології ерготерапевтичного скринінгу та оцінювання, планування, прогнозування, реалізації, корекції, аналізу та документування планів/програм ерготерапії, ефективної комунікації та підвищення мотивації, профілактики зменшення заняттєвої участі та ускладнень, адаптації середовища та виконання заняттєвої активності, практичної, організаційної, управлінської та дослідницької діяльності, заснованої на доказах, викладання та навчання, технології забезпечення заняттєвої участі

17.03 Терапія мови та мовлення – методи, методики та технології проведення об'єктивного якісного та кількісного дослідження розладів комунікації та ковання в осіб різного віку, аргументоване підтвердження запропонованих клінічних рішень, відтворювальні методи їх вирішення, застосування сучасних технологій та інструментів для досягнення встановлених цілей терапії

Інструменти та обладнання	I7.01 Фізична терапія – інструменти та обладнання для обстеження у фізичній терапії, реалізації програм фізичної терапії, спеціалізовані інформаційні системи I7.02 Ерготерапія – інструменти та обладнання для ерготерапевтичного оцінювання та реалізації планів/програм ерготерапії, спеціалізовані інформаційні системи I7.03 Терапія мови та мовлення – спеціалізовані матеріали, обладнання, технології, пристрої, інформаційні системи для проведення обстеження та терапії розладів комунікації та ковтання
---------------------------	---

I8 Фармація

Об'єкт (об'єкти) вивчення та/або діяльності Теоретичний зміст предметної області	Лікарські засоби, медичні вироби, дієтичні добавки та косметична продукція
Методи, методики та технології	Теорії, поняття, концепції, принципи щодо планування, проектування та розробки лікарських засобів, включаючи хімічні та фізичні зміни, що супроводжують їх створення, їхнього впливу на організм людини, а також щодо медичних виробів, дієтичних добавок та косметичної продукції Методи, методики та технології а планування, проектування та розробки лікарських засобів, органолептичні, фізичні, хімічні, фізико-хімічні, фармакогностичні, біофармацевтичні, фармако-технологічні, інженерні, мікробіологічні, біохімічні, фармакологічні, клінічні, статистичні методи, методи управління та дослідження фармацевтичного ринку, мультифакторного та фармакоекономічного аналізів, технології виробництва лікарських засобів, інформаційно-комунікаційні та цифрові технології
Інструменти та обладнання	Технологічне та аналітичне обладнання для фармацевтичної розробки, промислового/аптечного виробництва (виготовлення) та контролю якості лікарських засобів, медичних виробів, дієтичних добавок та косметичної продукції, засоби автоматизації та системи автоматизованого проектування, обладнання для досліджень <i>in vitro</i> та <i>in vivo</i> , інструменти управління ризиками для якості, інформаційно-комунікаційне обладнання, інформаційні системи та програмне забезпечення
Виключення	Освітні програми, які стосуються біотехнологічних процесів виробництва продуктів шляхом біосинтезу та/або біотрансформації належать до спеціальності «G21 Біотехнології та біоінженерія»

I9 Громадське здоров'я

Об'єкт (об'єкти) вивчення та/або діяльності	Здоров'я населення та його детермінанти, нерівності у здоров'ї, система громадського здоров'я, суспільні системи і суспільні відносини у сфері здоров'я населення, організація й управління охороною здоров'я, заходи з профілактики, промоції, зміцнення здоров'я та реагування на загрози, етика і права людини у громадському здоров'ї
Теоретичний зміст предметної області	Сфера знань, що охоплює закономірності формування, збереження та зміцнення здоров'я населення, його соціальні, біологічні, поведінкові, екологічні й економічні детермінанти, популяційні підходи, теорії та концепції профілактики і промоції здоров'я, організацію, управління та економіку охорони здоров'я, здоров'я довілля й умови праці, епідагляд,

доказову політику, комунікацію, мобілізацію спільнот, етичні і суспільні засади, єдине здоров'я та міжсекторальну взаємодію

Методи, методики та технології	Епідеміологічні, біостатистичні, демографічні, соціологічні, соціально-психологічні, гігієнічні, медико-географічні, бібліосемантичні методи, аналіз, прогнозування, моделювання та візуалізація даних, експеримент, оцінка потреб і послуг у сфері громадського здоров'я, експертні, системні й економічні оцінки, планування, розробка політик, реалізація та оцінка ефективності заходів громадського здоров'я, зокрема і в умовах надзвичайних ситуацій
Інструменти та обладнання	Інструменти збору, обробки, візуалізації, інтерпретації даних, статистичне, аналітичне, картографічне програмне забезпечення, цифрові платформи та системи епіднагляду і моніторингу здоров'я, довкілля, засоби оцінки детермінант, факторів ризику, стану довкілля, обладнання для скринінгу та комплексних досліджень, інструменти для управління надзвичайними ситуаціями, підтримки рішень, оцінки загроз, міжвідомчої комунікації, технології дистанційного консультування, інформування, оцінки програм і політик, реагування та відновлення у сфері громадського здоров'я
Виключення	До сфери громадського здоров'я не належать освітні програми і кваліфікації, основний зміст яких стосується лікувальної діяльності, медичної реабілітації, клінічної діагностики, санітарно-епідеміологічного нагляду у медичних закладах, фармацевтичної практики, догляду за пацієнтами, цивільного захисту населення та надання екстреної медичної допомоги, а також ті, що зосереджені на загальних питаннях державного управління та публічної адміністрації, поза межами організації та управління охороною здоров'я
Приклади типових програм	До спеціальності зараховують освітні програми і кваліфікації, основний зміст яких стосується громадського здоров'я в цілому або його окремих напрямів, у тому числі в межах медичних спеціальностей Зокрема, це програми з репродуктивного, психічного, стоматологічного, дитячого, геріатричного, трудового, екологічного та інших напрямів громадського здоров'я

ІІ0 Соціальна робота та консультування

Об'єкт (об'єкти) вивчення та/або діяльності	Благополуччя населення, система надання соціальних послуг особам, сім'ям, громадам, організаційна, управлінська, експертна, консультативна, проєктна та науково-дослідна діяльність у соціальній сфері, немедичний догляд за людьми похилого віку, людьми з інвалідністю
Теоретичний зміст предметної області	Поняття, концепції, принципи соціального розвитку особи, сім'ї, громади, теорії соціальної роботи та консультування, соціального забезпечення, соціальної педагогіки, соціальної політики та практики, принципи соціальної взаємодії та їх застосування для надання кваліфікованої допомоги, досягнення соціальної інклюзії, активізація осіб, сімей, громад для посилення соціальної згуртованості, сприяння соціальним змінам, попередження/вирішення соціальних проблем, підвищення загального добробуту населення, потреби громад, окремих груп та індивідів у соціальному забезпеченні, відповідні способи їх задоволення

Методи, методики та технології	Наукові методи збору, обробки, аналізу даних, інтерпретації результатів соціальних і наукових досліджень, їх практичної реалізації, експертного оцінювання, прогнозування, моделювання, діджитал-технології, методи й технології соціальної роботи та консультування
--------------------------------	--

Інструменти та обладнання	Сучасні універсальні й спеціалізовані інформаційні системи та програмні продукти, що застосовуються у практичній соціальній роботі, консультуванні, наукових дослідженнях
---------------------------	---

ІІІ Дитячі та молодіжні служби

Об'єкт (об'єкти) вивчення та/або діяльності	Діти та молодь як соціально-демографічні групи, інституції, спрямовані на їхній розвиток, забезпечення прав, інтеграцію (реінтеграцію) у суспільство, дитячі та молодіжні служби, молодіжна робота, розвиток і немедичний догляд за дітьми та молоддю, у тому числі рекреація та дозвілля як соціальна послуга для дітей шкільного віку та молоді
---	---

Теоретичний зміст предметної області	Поняття, концепції соціального захисту й обслуговування дітей та молоді, система міжнародних, державних, громадських заходів соціального захисту й обслуговування, забезпечення повноцінного життя, самореалізації, активної життєдіяльності, розвитку дітей та молоді, оцінка ресурсів, розвитку, потреб дітей, їхніх сімей та молоді для планування догляду, втручання, організація й реалізація молодіжної політики, молодіжної роботи, теорії соціальної політики та практики
--------------------------------------	---

Методи, методики та технології	Методи роботи з дітьми та молоддю, методики фасилітації, розвитку лідерських, комунікативних компетентностей, медіа-освіта, інтерактивні, тренінгові технології, проєктна діяльність, цифрові платформи, гейміфікація
--------------------------------	---

Інструменти та обладнання	Сучасні універсальні й спеціалізовані інформаційні системи, програмні продукти, що застосовуються у роботі з дітьми та молоддю, у наукових дослідженнях
---------------------------	---

І Транспорт та послуги

ІІ Готельно-ресторанна справа та кейтеринг

Об'єкт (об'єкти) вивчення та/або діяльності	Готельна справа, ресторанна справа, кейтеринг, операційні, сервісні та виробничі процеси готельно-ресторанної справи та кейтерингу, сервісна діяльність, послуги гостинності, суб'єкти готельної, ресторанної справи та кейтерингу, якість і безпечність продукції та послуг, міжкультурна комунікація, ресурсне та матеріально-технічне забезпечення діяльності суб'єктів готельної, ресторанної справи та кейтерингу, правове регулювання діяльності суб'єктів готельної, ресторанної справи та кейтерингу
---	--

Теоретичний зміст предметної області	Теорії, поняття, принципи, концепції організації діяльності суб'єктів готельної, ресторанної справи та кейтерингу, сервісології, приготування та подання якісних і безпечних харчової продукції та напоїв, надання послуг з розміщення, обслуговування та супутніх послуг у готелях, ресторанах
--------------------------------------	---

Методи, методики та технології	Технології приготування та подання якісних і безпечних продукції та напоїв, методики оцінювання якості та безпечності продукції та послуг, технології обслуговування споживачів послуг гостинності, методи оцінювання бізнес-процесів та обстеження функціонування суб'єктів готельної, ресторанної
--------------------------------	---

справи та кейтерингу, цифрові технології забезпечення ефективної діяльності суб'єктів готельної, ресторанної справи та кейтерингу

Інструменти та обладнання

Професійне устаткування та оснащення операційних, сервісних і виробничих бізнес-процесів, спеціальне програмне забезпечення для діяльності у сфері готельно-ресторанної справи та кейтерингу

ІЗ Туризм та рекреація

Об'єкт (об'єкти) вивчення та/або діяльності

Суб'єкти туристичної та рекреаційної діяльності, туристичні дестинації, рекреаційні території, процеси та процедури переміщення людей до країн або місць поза межами їхнього звичного середовища з метою туризму, рекреації, види дозвілля, оздоровчих заходів і відпочинку, туристичні та рекреаційні послуги

Теоретичний зміст предметної області

Теорії, поняття, принципи, концепції функціонування сфери туризму та рекреації, організації та розвитку туристичних і рекреаційних послуг, суб'єктів туристичної та рекреаційної діяльності, формування і просування туристичного продукту, управління туристичними дестинаціями, туристичним сервісом, дозвіллевою та екскурсійною діяльністю

Методи, методики та технології

Методи, методики, технології туристичної та рекреаційної діяльності, методи і технології маркетингової, рекламної та управлінської діяльності для якісного туристичного і рекреаційного сервісу, ефективних бізнес-процесів, інноваційних проєктів

Інструменти та обладнання

Технічне та комп'ютерне обладнання, спеціалізовані інформаційні системи і програмне забезпечення для туристичної та рекреаційної діяльності

І4 Охорона праці

Об'єкт (об'єкти) вивчення та/або діяльності

Виробниче середовище, виробниче обладнання та процеси, фактори небезпеки, безпечні умови праці, ергономіка, охорона здоров'я та безпека працівників на робочому місці, створення та підтримання належних, безпечних і здорових умов праці, збереження життя, здоров'я та працездатності працівників у процесі трудової діяльності. виробнича гігієна та її зв'язок із добробутом (благополуччям) працівника, правові норми, вимоги і правила щодо охорони праці

Теоретичний зміст предметної області

Теорії, поняття, принципи, концепції збереження життя, здоров'я і працездатності людини у процесі трудової діяльності.

Методи, методики та технології

Організаційно-технічні, адміністративні, соціально-психологічні, економічні, санітарно-гігієнічні методи охорони праці; методики: атестації робочих місць, санітарно-гігієнічної оцінки факторів виробництва та процесів трудової діяльності, визначення, оцінювання та контролю факторів навколишнього середовища, пов'язаних з робочим місцем, оцінювання професійного та виробничого ризику, запобігання та розслідування інцидентів, організації та проведення навчання та контролю знань з охорони праці; технології управління охороною праці

Інструменти та обладнання

Інформаційно-освітні платформи з охорони праці; програмне забезпечення з автоматизації процесів управління охороною праці, системи автоматизованого проєктування (САПР) засобів безпеки, системи медичного

моніторингу стану здоров'я працівників, автоматизовані системи професійного добору працівників за психофізіологічними критеріями

J5 Морський та внутрішній водний транспорт

Об'єкт (об'єкти) вивчення та/або діяльності	Наукові та інженерні основи морського і внутрішнього водного транспорту, судна та інші плавзасоби; системи управління рухом суден; системи забезпечення безпеки судноплавства; морські та внутрішні водні порти та підприємства водного транспорту, процеси судноводіння, технічної експлуатації флоту, управління операціями суден, управління екіпажами та піклування про людей, забезпечення безпеки судноплавства, комерційної експлуатації флоту, організації і управління роботою портів та підприємств морського та внутрішнього водного транспорту, організації перевезень та обробки вантажів; системи навігації та зв'язку; технічні системи та комплекси суден; систем управління рухом суден
Теоретичний зміст предметної області	Теорії, поняття, концепції, принципи управління, навігації та експлуатації транспортних засобів і систем морського і внутрішнього водного транспорту
Методи, методики та технології	Методи, методики та технології управління суднами та екіпажами, управління технічними системами і комплексами суден, управління безпекою судноплавства, управління рухом суден, моделювання транспортних процесів, аналізу даних, управління транспортними системами і сервісами, обслуговування суден, обробки і зберігання вантажів, сучасні цифрові технології (відповідно до спеціалізації)
Інструменти та обладнання	Транспортні засоби, виробниче (суднове) обладнання, інформаційні системи та інструменти, що забезпечують управління судном, управління судовими технічними системами і комплексами суден, включаючи електрообладнання і засоби автоматики суден, безпеку екіпажу та пасажирів, обслуговування в портах, організаційні процеси (відповідно до спеціалізації)

J6 Авіаційний транспорт

Об'єкт (об'єкти) вивчення та/або діяльності	Наукові та інженерні основи авіаційного транспорту, технічні засоби та технологічні процеси функціонування авіаційного транспорту, керування, навігація та експлуатація авіаційного транспорту, організація виробничої діяльності авіаційного транспорту, забезпечення безпеки полетів та екологічної безпеки авіаційного транспорту
Теоретичний зміст предметної області	Теорії, поняття, концепції, принципи управління, навігації та експлуатації транспортних засобів і систем авіаційного транспорту
Методи, методики та технології	Методи забезпечення сталого розвитку авіаційного транспорту, методики теоретичного та експериментального дослідження об'єктів, явищ і процесів, що виникають під час функціонування авіаційного транспорту, технології забезпечення безпечного функціонування об'єктів авіаційного транспорту під час їх експлуатації та застосування за призначенням, методи концептуального, інформаційного та комп'ютерного моделювання, прогнозування, аналізу даних, прийняття рішень, сучасні цифрові технології

Інструменти та обладнання	Транспортні засоби, об'єкти, їх макети та натурні зразки, галузеве обладнання, інструменти, пристрої, прилади, нормативно-технічна документація, спеціалізоване програмне забезпечення (за спеціалізацією)
---------------------------	--

І7 Залізничний транспорт

Об'єкт (об'єкти) вивчення та/або діяльності	Наукові та інженерні основи залізничного транспорту, експлуатація залізничного транспорту, технічні засоби та технологічні процеси залізничного транспорту, процеси взаємодії залізничного транспорту з користувачами його послуг та іншими видами транспорту, організація виробничої діяльності підприємств залізничного транспорту та керування ними забезпечення безпеки виробничої діяльності та екологічної безпеки залізничного транспорту
Теоретичний зміст предметної області	Теорії, поняття, концепції, принципи управління та експлуатації, забезпечення безпеки функціонування та розвитку залізничних транспортних систем
Методи, методики та технології	Методи контролю надійності і діагностики стану технічних засобів; методи математичного моделювання, обробки даних, методи системного аналізу, методики техніко-економічних розрахунків, технології моніторингу стану технічних засобів та/або технологічних процесів; технології перевезень пасажирів та вантажів, технології транспортно-складських робіт, сучасні цифрові технології.
Інструменти та обладнання	Транспортні засоби, виробниче обладнання, прилади та обладнання для моніторингу технологічних процесів та/або діагностики стану технічних засобів залізничного транспорту, спеціалізоване програмне забезпечення
Виключення	Освітні програми, основний зміст яких стосується будівництва, ремонту та експлуатації мостів, тунелів та будівель належать до спеціальності «G19 Будівництво та цивільна інженерія»; Освітні програми, основний зміст яких стосується капітального ремонту, модернізації, сервісного обслуговування залізничного рухомого складу, їхнього лінійного обладнання, вузлів та агрегатів належать до спеціальності «G11 Машинобудування»
Приклади типових програм	До спеціальності, зокрема зараховують освітні програми, основний зміст яких стосується будівництва залізниць, експлуатації, технічного обслуговування і ремонту рухомого складу та інфраструктури залізниць, митного оформлення, інтероперабельності та міжнародних перевезень на залізничному транспорті, логістики, мультимодальних перевезень, транспортного сервісу та транспортних технологій на залізничному транспорті, систем електропостачання залізниць, систем керування рухом поїздів

І8 Автомобільний транспорт

Об'єкт (об'єкти) вивчення та/або діяльності	Наукові та інженерні основи автомобільного транспорту, процеси експлуатації систем автомобільного транспорту та їх елементів, технічні засоби та технологічні процеси функціонування автомобільного транспорту, організація виробничої діяльності підприємств автомобільного транспорту та керування ними, забезпечення безпеки виробничої діяльності та екологічної безпеки автомобільного транспорту.
---	---

Теоретичний зміст предметної області	Теорії, поняття, концепції, принципи управління, навігації та експлуатації транспортних засобів і систем автомобільного транспорту
Методи, методики та технології	Методи та методики аналітичних, числових та експериментальних досліджень, визначення показників властивостей і характеристик систем автомобільного транспорту та їх складників, статистичного аналізу отриманих результатів, натурного, математичного, статистичного та комп'ютерного моделювання систем автомобільного транспорту та їх складників, організації та технології автомобільних перевезень і технічної експлуатації автомобільних транспортних засобів, організаційно-технічного проєктування і провадження виробничої та комерційної діяльності підприємств автомобільного транспорту, методи і методики забезпечення безпеки руху, виробничої діяльності та екологічної безпеки на автомобільному транспорті.
Інструменти та обладнання	Транспортні засоби, виробниче обладнання, пристрої та прилади для вимірювання параметрів систем автомобільного транспорту та їх складників; натурні зразки та моделі; спеціалізоване програмне забезпечення, елементи інформаційно-аналітичних систем на автомобільному транспорті
Виключення	Освітні програми, основний зміст яких стосується будівництва та ремонту автомобільних доріг та їх штучних споруд належать до спеціальності «G19 Будівництво та цивільна інженерія»

К Безпека та оборона

К1 Державна безпека

Об'єкт (об'єкти) вивчення та/або діяльності	Політики, законодавство, процедури щодо забезпечення захищеності життєво важливих інтересів держави, конституційного ладу, суверенітету, територіальної цілісності та недоторканності від реальних і потенційних загроз; ідентифікація загроз, оцінювання ризиків руйнування державного апарату і місцевого самоврядування, протидія деструктивним явищам, процесам та впливам; оперативно-розшукові, контррозвідальні, розвідувальні, службово-бойові заходи й режими реагування на виявлені вразливості безпеки держави та її інститутів, швидкого повномасштабного їх відновлення в умовах надзвичайних та кризових ситуацій усіх видів, включаючи загрози гібридного типу
Теоретичний зміст предметної області	Теорії, поняття, принципи, концепції, категорії безпеки держави та її інститутів, функціонування та забезпечення державної безпеки
Методи, методики та технології	Методи, методики та технології виявлення та розпізнавання реальних і потенційних загроз, оптимізації, моделювання, адаптивного управління та прийняття рішень з державної безпеки, мотивації персоналу, запобігання корупції та забезпечення доброчесності у сфері державної безпеки, прогнозування, комплексного оцінювання результатів застосування організаційно-правових, адміністративних, інженерно-технічних, оперативно-розшукових, службово-бойових, контррозвідальних, розвідувальних заходів й режимів, спрямованих на виявлення та нейтралізацію загроз державній безпеці

Інструменти та обладнання	Інформаційно-аналітичні інструменти та спеціалізоване обладнання, штатне озброєння (військова техніка), спеціальні техніка та спорядження, спеціалізоване програмне забезпечення для ситуаційної обізнаності, моделювання організаційно-правових, адміністративних, інженерно-технічних, оперативно-розшукових, службово-бойових, контррозвідувальних, розвідувальних заходів й режимів
---------------------------	---

К2 Безпека державного кордону

Об'єкт (об'єкти) вивчення та/або діяльності	Безпека державного кордону; загрози, ризики, негативні тенденції у сфері безпеки державного кордону; прикордонне безпекове середовище; інтегроване управління державним кордоном, національне та міжнародне законодавство щодо безпеки державного кордону
Теоретичний зміст предметної області	Теорії, поняття, принципи, концепції, категорії безпеки державного кордону та його інститутів
Методи, методики та технології	Методи, методики та технології моніторингу стану безпеки державного кордону, виявлення та ідентифікації загроз і ризиків, прогнозування та моделювання сценаріїв кризових ситуацій, прийняття управлінських рішень з безпеки державного кордону, планування, організації та контролю виконання заходів з безпеки державного кордону, мотивації особового складу, запобігання корупції та забезпечення доброчесності, адаптивного управління у кризових ситуаціях, комунікації (взаємодії, координації), оцінювання ефективності та результативності діяльності з безпеки державного кордону
Інструменти та обладнання	Спеціалізовані обладнання, програмне забезпечення, інформаційно-комунікаційні системи та електронні бази даних, озброєння та військова техніка, спеціальні засоби, що їх використовують (застосовують) суб'єкти забезпечення безпеки державного кордону

К3 Національна безпека (за окремими сферами забезпечення і видами діяльності)

Об'єкт (об'єкти) вивчення та/або діяльності	Національна безпека та її сфери і види діяльності; національні цінності, інтереси та цілі; загрози, ризики, негативні тенденції в окремих сферах національної безпеки; безпекове середовище на національному, регіональному та глобальному рівнях; державна політика, законодавство, концептуальні та інституційні засади забезпечення національної безпеки у мирний час та в особливий період відповідно до виду діяльності
Теоретичний зміст предметної області	Теорії, поняття, принципи, концепції, категорії національної безпеки за окремими сферами її забезпечення і видами діяльності
Методи, методики та технології	Методи, методики та технології моніторингу стану національної безпеки; виявлення та розпізнавання реальних і потенційних загроз і ризиків щодо національної безпеки, прогнозування та моделювання сценаріїв кризових ситуацій, прийняття управлінських рішень щодо національної безпеки, планування, організації та контролю виконання заходів з національної безпеки, мотивації персоналу, запобігання корупції та забезпечення доброчесності, адаптивного управління у кризових ситуаціях у сфері національної безпеки, комунікації (взаємодії, координації); оцінювання

Інструменти та обладнання	ефективності та результативності за окремими сферами забезпечення національної безпеки та видами діяльності Спеціалізовані: обладнання, програмне забезпечення, інформаційно-комунікаційні системи та електронні бази даних за окремими сферами забезпечення національної безпеки та видами діяльності
---------------------------	---

K4 Управління інформаційною безпекою

Об'єкт (об'єкти) вивчення та/або діяльності	Інформаційна безпека, стратегії і політики, правове регулювання, міжнародні стандарти у сфері інформаційної безпеки, загрози і ризики щодо інформаційної безпеки, інформаційні заходи оборони держави та захисту національного інформаційного простору, режими інформації з обмеженим доступом, стратегічні комунікації та інформаційно-аналітичні процеси в системі забезпечення та управління інформаційною безпекою
Теоретичний зміст предметної області	Теорії, поняття, принципи, концепції, категорії управління інформаційною безпекою
Методи, методики та технології	Методи, методики та технології управління інформаційною безпекою, оцінювання загроз і ризиків щодо інформаційної безпеки, оцінювання стійкості до інформаційних загроз, виявлення та ідентифікації негативних інформаційних впливів та протидії їм, моніторингу та прогнозування змін інформаційного простору, комунікативного супроводження, збору, інтерпретації та представлення інформації
Інструменти та обладнання	Прилади та програмне забезпечення для моніторингу інформаційних ресурсів, аудиту мереж і систем; платформи для аналізу і візуалізації даних; інструменти OSINT; програмні та апаратні засоби проведення спеціальних інформаційних операцій, інформаційно-аналітичного забезпечення та ситуаційної обізнаності
Виключення	кіберзахист та забезпечення кібербезпеки програмно-технічними методами, а також виявлення, аналіз кіберінцидентів і протидія їм, належать до спеціальності «F5 Кібербезпека та захист інформації»

K5 Військове управління (за видами збройних сил)

Об'єкт (об'єкти) вивчення та/або діяльності	Військове управління за видами збройних сил, порядок створення та формування структури системи військового управління та її розгортання в залежності від рівня; планування, організація, розгортання та здійснення військового управління на всіх рівнях, планування застосування та управління застосуванням (у тому числі бойовим (спеціальним) застосуванням) військових частин (підрозділів) у мирний час та особливий період за умов дії різних правових режимів, оборонні дослідження, правове регулювання у сфері військового управління
Теоретичний зміст предметної області	Теорії, поняття, принципи, концепції військової науки, категорії, моделі військового управління за видами збройних сил, теорія війни, концептуальні засади розгортання та здійснення військового управління на всіх рівнях у мирний час та особливий період за умов дії різних правових режимів
Методи, методики та технології	Методи, методики та технології військового управління за видами збройних сил, організації підготовки ведення бою, операцій різних рівнів у межах

управлінської компетенції і рівня управлінської діяльності у мирний час та в особливий період за умов дії різних правових режимів

Інструменти та обладнання	Інформаційно-аналітичні інструменти, системи підтримки прийняття рішень з військового управління за видами збройних сил; спеціальне програмне забезпечення для військового управління; засоби імітаційного моделювання; автоматизовані системи управління; електронні бази даних; польова (полігонна, морська) матеріально-технічна база; озброєння військової та спеціальної техніки; майно забезпечення військ (сил)
---------------------------	--

К6 Забезпечення військ (сил)

Об'єкт (об'єкти) вивчення та/або діяльності	Забезпечення військ (сил), види, структура, завдання, спроможності забезпечення військ (сил), організація та планування забезпечення військ (сил) у мирний час та особливий період за умов дії різних правових режимів, правове регулювання у сфері забезпечення військ (сил)
Теоретичний зміст предметної області	Теорії, поняття, принципи, концепції, категорії, моделі забезпечення військ (сил), концептуальні засади забезпечення військ (сил) у мирний час та особливий період за умов дії різних правових режимів
Методи, методики та технології	Методи, методики та технології моніторингу стану забезпечення військ (сил), виявлення та ідентифікації загроз і ризиків щодо забезпечення військ (сил), прогнозування, моделювання, прийняття управлінських рішень щодо забезпечення військ (сил), планування, організації та контролю виконання заходів, мотивації персоналу, запобігання корупції та забезпечення доброчесності, комунікації (взаємодії, координації), оцінювання ефективності та результативності діяльності із забезпечення військ (сил)
Інструменти та обладнання	Інформаційно-аналітичні інструменти; системи підтримки прийняття рішень із забезпечення військ (сил); спеціальне програмне забезпечення для забезпечення військ (сил); засоби імітаційного моделювання, автоматизовані системи управління, електронні бази даних для забезпечення військ (сил); польова (полігонна, морська) матеріально-технічна база; озброєння військової та спеціальної техніки, майно забезпечення військ (сил)
Включення	Забезпечення військ (сил) (за видами, родами Збройних Сил України, інших військових формувань, утворених відповідно до законів України)

К7 Озброєння та військова техніка

Об'єкт (об'єкти) вивчення та/або діяльності	Озброєння та військова техніка, удосконалення, експлуатація (застосування), відновлення зразків, комплексів, систем озброєння та військової техніки, правове регулювання у сфері озброєння та військової техніки
Теоретичний зміст предметної області	Теорії, поняття, принципи, концепції, категорії експлуатації (застосування) та відновлення зразків, комплексів, систем озброєння та військової техніки
Методи, методики та технології	Методи та методики проєктування, моделювання, випробування озброєння та військової техніки; технології експлуатації, удосконалення та відновлення озброєння та військової техніки; технології збору та обробки інформації, прийняття рішень у сфері озброєння та військової техніки
Інструменти та обладнання	Інформаційно-аналітичні інструменти, системи підтримки прийняття рішень щодо озброєння та військової техніки, спеціалізоване програмне

забезпечення, засоби імітаційного моделювання, автоматизовані системи управління, електронні бази даних для сфери озброєння та військової техніки; польова (полігонна) матеріально-технічна база; зразки, комплекси і системи озброєння та військової техніки

К8 Пожежна безпека

Об'єкт (об'єкти) вивчення та/або діяльності	Пожежна безпека; пожежі, надзвичайні ситуації та їх причини; фізико-хімічні основи пожежної безпеки, процеси горіння та гасіння пожеж, ліквідації наслідків надзвичайних ситуацій, засоби протипожежного захисту, системи пожежної безпеки, протипожежного захисту, управління ризиками надзвичайних ситуацій; стратегічне планування пожежної безпеки інфраструктури; нормативно-правове забезпечення у сфері пожежної безпеки
Теоретичний зміст предметної області	Теорії, поняття, принципи, концепції, категорії, моделі пожежної безпеки та захисту людей і майна, розвитку пожеж у різних середовищах, функціонування систем протипожежного захисту, методологія оцінювання пожежних ризиків
Методи, методики та технології	Методи, методики та технології прогнозування, моделювання пожеж і надзвичайних ситуацій, оцінювання ризиків, дистанційного зондування, оптимізації, проектування, розроблення систем протипожежного захисту; управління операціями з пожежної безпеки, реалізації пожежно-рятувальних робіт, протипожежного захисту, випробування матеріалів; розвідки пожеж, інтеграції систем ШІ/ роботизованих комплексів при ліквідації пожеж і надзвичайних ситуацій, прийняття управлінських рішень у сфері пожежної безпеки
Інструменти та обладнання	Пожежно-рятувальна, інженерна/аварійно-рятувальна техніка та обладнання, вимірювальні прилади, спеціалізоване програмне забезпечення для моделювання пожеж, надзвичайних ситуацій і виявлення ризиків, геоінформаційні системи, автоматизовані системи управління, роботизовані комплекси, засоби захисту від впливу пожеж і надзвичайних ситуацій

К9 Правоохоронна діяльність

Об'єкт (об'єкти) вивчення та/або діяльності	Система забезпечення публічної (громадської) безпеки, захисту людей і майна, правопорядку в державі; способи, засоби та форми протидії загрозам у сфері забезпечення прав і свобод людини та громадянина; організація діяльності правоохоронних органів з виконання правоохоронних завдань і функцій; правове регулювання правоохоронної діяльності
Теоретичний зміст предметної області	Теорії, поняття, принципи, концепції правоохоронної діяльності щодо захисту людей і майна, моделі функціонування правоохоронних органів, військових формувань з правоохоронними функціями
Методи, методики та технології	Методи, методики та технології прогнозування та моделювання складових оперативної обстановки, планування, організації, комунікації та контролю у сфері забезпечення прав і свобод людини і громадянина, захисту людей і майна, підготовки проєктів правозастосовних актів з урахуванням практики Європейського суду з прав людини, здійснення адміністративної, оперативно-розшукової діяльності та кримінального аналізу, виявлення та фіксації правопорушень, здійснення превентивних заходів

Інструменти та обладнання	Інформаційні бази даних (комунікаційні, пошукові, аналітичні); спеціалізоване програмне забезпечення для збору, обробки, аналізу й візуалізації даних у правоохоронній діяльності, спеціальна техніка, спеціальні, криміналістичні, оперативні засоби правоохоронної діяльності, криміналістичні та оперативні обліки; вогнепальна зброя та озброєння, полігони (навчальні полігони), мережеві системи пошуку та обробки інформації
---------------------------	---

К10 Цивільна безпека

Об'єкт (об'єкти) вивчення та/або діяльності	Система цивільної безпеки; способи, засоби та форми протидії ризикам і загрозам у сфері цивільної безпеки; правове регулювання цивільної безпеки
Теоретичний зміст предметної області	Теорії, поняття, принципи, концепції, категорії безпеки людини, майна і територій у процесі життєдіяльності населення та в умовах надзвичайних ситуацій, моделі цивільної безпеки
Методи, методики та технології	Методи, методики та технології моніторингу стану цивільної безпеки, виявлення та ідентифікації загроз і ризиків цивільної безпеки, прогнозування та моделювання сценаріїв кризових ситуацій цивільної безпеки, збору та інтерпретації інформації, оптимізації, моделювання та прийняття управлінських рішень щодо цивільної безпеки, планування, організації та контролю виконання заходів, мотивації персоналу, адаптивного управління у кризових ситуаціях, комунікації (взаємодії, координації), оцінювання ефективності та результативності діяльності у сфері цивільної безпеки, оцінювання результатів застосування організаційно-правових, інженерно-технічних заходів, спрямованих на забезпечення безпеки людини і майна, територій у процесі життєдіяльності населення та в умовах надзвичайних ситуацій
Інструменти та обладнання	Інформаційно-аналітичні інструменти та спеціалізоване обладнання, спеціалізоване програмне забезпечення для ситуаційної обізнаності, спеціальні засоби, спорядження, техніка та інші інструменти, що застосовуються у сфері забезпечення цивільної безпеки; системи моделювання й оцінювання ризиків, виявлення загрози надзвичайних ситуацій, інженерно-технічне обладнання та засоби цивільного захисту

**Т. в. о. генерального директора директорату
вищої освіти та освіти дорослих**

Ігор БАЛУБА